

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om markstationer och vissa radaranläggningar

1 §. *Tillämpningsområde.* Enligt 1 mom. ska lagen tillämpas på anläggande av markstationer och radaranläggningar och på markstations- och radarverksamhet inom Finlands territorium eller i fordon eller på farkoster som är registrerade i Finland.

Statens befogenheter som vanligen delas in i den lagstiftande, den dömande och den verkställande makten har nära koppling till begreppet statens suveränitet. Utgångspunkt är territorialprincipen enligt vilken varje stat i princip har omfattande befogenheter på sitt eget territorium på ett sätt som utesluter andra stater. Till territoriet hör inre och yttre territorialvatten. Statens befogenheter omfattar även farkoster i dess register. En stat har dessutom kunnat basera sina befogenheter på medborgarskapsprincipen och i fråga om vissa internationella brott även på universalprincipen. Om en stat vill utöva så kallade extraterritoriella befogenheter, ska den i allmänhet påvisa ett verkligt samband mellan saken i fråga och utövandet av befogenheterna, med beaktande av även andra staters rättigheter.

Finlands territorium omfattar statens landområden, territorialvatten och luftrum. I den ekonomiska zon som ligger i omedelbar anslutning till Finlands territorium har Finland i enlighet med internationell rätt jurisdiktion med avseende på uppförande och användning av konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner, liksom också andra rättigheter och skyldigheter som följer av internationell rätt. Bestämmelser om detta finns i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004). I 17 § i den lagen fastställs det att på konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner som uppförts enligt lagen tillämpas finsk lag på samma sätt som om konstruktionen hade funnits på den del av Finlands territorium som ligger närmast. I sådana specialsituationer tillämpas alltså finsk lag, även om den ekonomiska zonen inte hör till Finlands territorium.

Lagen ska tillämpas på markstations- och radarverksamhet som bedrivs på farkoster eller i fordon som är registrerade i Finland. Med farkoster avses såväl fartyg som flygplan och andra luftfartyg. Det är fråga om i synnerhet olika markstationer som opereras från fartyg eller fordon och radaranläggningar som observerar rymden eller den övre atmosfären eller sändning och/eller mottagning av radarpulser eller signaler som återkastas från rymden eller den övre atmosfären. Farkoster och fordon som är registrerade i Finland ska omfattas av lagens tillämpningsområde också när de är utanför Finlands gränser inom en annan stats jurisdiktion, i internationellt luftrum, på öppna havet eller på andra områden utanför staters suveränitet, såsom Antarktis. I dessa situationer kan verksamhetsutövarna vara skyldiga att i sin verksamhet iaktta lagstiftningen i flera olika stater.

Enligt 2 mom. ska lagen inte tillämpas på sändning och mottagning av i 136 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedd radiokommunikation som är avsedd för allmän mottagning eller på kortvariga förbindelser för programproduktion eller på kortvarig användning av försöksnatur som har beviljats radiotillstånd. Lagen ska inte heller tillämpas på användning av terminalutrustning som det med stöd av 39 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation inte behövs tillstånd för samt på användning av motsvarande terminalutrustning på farkoster och i luftfartyg i internationell trafik.

I 3 mom. anges det att lagen dock ska tillämpas på mottagning av sådan satellitkommunikation för radiopejling som sker på annat sätt än med sedvanlig terminalutrustning och vars huvudsakliga syfte är något annat än synkronisering av kommunikationsnäten, radionavigering eller annat sedvanligt utnyttjande av tidsuppgifter eller geografiska data.

Lagen ska således inte tillämpas på innehåll som allmänt tas emot fritt via satelliter, såsom satellitveve, nödanrop som förmedlas via satelliter och radioamatörkommunikation. Lagen ska inte heller tillämpas på sådana kortvariga satellitbaserade programproduktionsförbindelser (*satellite news gathering*) som normalt används vid produktionen av nyheter eller aktualitetsprogram vid olika evenemang, och som normalt används i de fotobilar som programproduktionsbolagen sänder till händelseplatser. En radiosändare beviljas kortvarigt radiotillstånd för verksamheten. På motsvarande sätt ska lagen inte heller tillämpas på sådan kortvarig testning av satellitsändare av försöksnatur där radiotillstånd har beviljats för radiosändarna. Sådan testning av försöksnatur kan hänföra sig till bland annat utrustningens tekniska utveckling eller testning av masstillverkade anordningar innan befrielsen från radiotillstånd sätts i kraft. Dessutom ska lagen inte tillämpas på så kallade masstillverkade anordningar, det vill säga på terminalutrustning för satellitradiotrafik som fungerar i enlighet med villkoren i Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter i de frekvensområden som befriats från radiotillstånd genom föreskrifterna, såsom satellitradiotelefoner, terminalutrustning för satellitbredband eller mottagning av information eller data via dessa med terminalutrustning som motsvarar kraven och där

mottagningen kan gälla också en annan gemensam frekvens än den som i föreskrifterna anvisats för sändningen. Om en sådan terminalutrustning ansluts fast till ett annat radiosystem eller dess radiodelar modifieras tekniskt, överensstämmer terminalutrustningen inte längre med kraven i det avseende som föreskriften förutsätter.

Lagen ska inte heller tillämpas på sådan satellitterminalrustning inom Finlands territorium som är befriad från radiotillstånd och som finns på farkoster eller i luftfartyg i internationell trafik. I det senare fallet är det i praktiken fråga om nationellt sett samma radioutrustning som fungerar på frekvenser som är befriade från tillstånd, men som i internationell trafik dock alltid fogas till radiotillstånden för farkosterna.

I fråga om mottagning från radionavigeringssatelliter omfattar lagens tillämpningsområde på samma sätt inte massapplikationer eller sedvanliga mottagare som erbjuder tjänster som baserar sig på tids- eller geodata för signaler, såsom synkronisering av kommunikationsnät, till exempel i mobiltelefonnät eller televisionsnät, eller olika geodataapplikationer. Sådana applikationer är till exempel applikationer som utnyttjar smarta enheters geodata eller olika navigatorer samt applikationer för positionsnoggrannhet som används vid lantmäteri eller applikationer för uppföljning av satellitsignaler som tillhandahålls i massterminalutrustning, såsom smarttelefoner. Tillämpningsområdet omfattar dock mer yrkesmässiga och noggranna mottagningssystem för radionavigeringssignaler som syftar till annat utnyttjande än utnyttjande av tids- och geodata, såsom monitorering av radionavigeringssignalers kvalitet, noggrannhet eller störningssituationer eller till exempel skapande av korrigerande signaler.

2 §. Definitioner. I paragrafen definieras de begrepp som är centrala med tanke på tillämpningen av lagen.

Enligt *1 punkten* avses med markstation sändare som finns inom Finlands territorium eller på farkoster eller i fordon som är registrerade i Finland och som kan sända data eller signaler till ett system som finns i rymden, eller mottagare som kan ta emot data eller signaler från ett system som finns i rymden, samt utrustning som är avsedd för behandling, såsom lagring, bearbetning och överföring, av sådana data eller signaler.

Med markstationsverksamhet avses enligt *2 punkten* sändning av data eller signaler ut i rymden eller mottagning av sådana från rymden med hjälp av en markstation samt behandling av data som ska sändas eller har tagits emot, såsom lagring, bearbetning och överföring.

Enligt *3 punkten* avses med radaranläggning anordningar som sänder radiofrekventa pulser eller ljuspulser som riktas till ett objekt (LIDAR = optisk radar) och mottagare som kan detektera signaler som återkastas eller sprids från ett objekt (monostatisk radar) eller en kombination av anordningar där sändare och mottagare finns i olika positioner (biostatisk eller multistatisk radar). En radaranläggning ska också ha sådana tekniska och fysikaliska egenskaper att den kan sända och ta emot signaler från satelliternas omloppsbanor.

Med radarverksamhet avses enligt *4 punkten* sändning av radiosignaler eller laserpulser ut i rymden eller den övre atmosfären eller mottagning av sådana från rymden eller den övre atmosfären med hjälp av radaranläggningar samt behandling av radiosignaler eller laserpulser, såsom lagring, bearbetning och överföring.

Enligt *5 punkten* avses med verksamhetsutövare fysiska eller juridiska personer som bedriver eller har för avsikt att bedriva markstations- eller radarverksamhet eller som faktiskt ansvarar för sådan verksamhet.

Med data avses enligt *6 punkten* signaler som förmedlas eller tas emot av markstationer eller radaranläggningar och som innehåller av verksamhetsutövaren samt därav härledda produkter, oberoende av i vilken behandlings- eller lagringsfas signalerna och den lagrade informationen är eller på vilket sätt de sänds eller presenteras. Definitionen omfattar således både rådata och bearbetad data, vilket innebär att begreppet data anses omfatta både uppgifter som sparats av en markstation eller radaranläggning och information som sammanställts eller härletts av dessa uppgifter. Den föreslagna definitionen av data innehåller dock en begränsning i enlighet med vilken lagen tillämpas endast på data som verksamhetsutövaren innehar. Verksamhetsutövaren ansvarar således för att data lagras på ett säkert sätt och att data lämnas ut endast till identifierade kunder vars grunder för användning av data verksamhetsutövaren känner till, men verksamhetsutövarens ansvar anses inte omfatta kundernas åtgärder för behandling av data, såsom produktion av nya tjänster och produkter genom vidare bearbetning av data. Syftet med begränsningen är att förhindra att ett så kallat ändlöst eller obegränsat ansvar för datas rörlighet medför extra risktagning eller kostnader för verksamhetsutövaren.

I praktiken är det i den föreslagna definitionen av data fråga om information i, till eller från en teknisk anordning eller ett informationssystem, vilket motsvarar definitionen av data i nätbrottsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/40/EU av den 12 augusti 2013 om angrepp mot informationssystem och om ersättande av rådets rambeslut 2005/222/RIF) samt de nationella lagar som hör till

dess verkningsområde (strafflagen och tvångsmedelslagen (806/2011)). Enligt nätbrottsdirektivet är datorbehandlingsbara uppgifter (i denna proposition *data*) framställning av fakta, information eller begrepp i en form som lämpar sig för behandling i ett informationssystem. Samma definition har tagits in också i strafflagens 38 kap. om informations- och kommunikationsbrott. I tvångsmedelslagen avses med *data* information som finns i en teknisk anordning eller i något annat motsvarande informationssystem eller på dess lagringsplattform.

3 §. Myndigheternas markstations- och radarverksamhet. I paragrafen föreslås det bestämmelser om den markstations- och radarverksamhet som bedrivs av finska myndigheter. Med myndigheter avses motsvarande aktörer som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och förvaltningslagen (434/2003).

Enligt *1 mom.* ska 4, 7–9, 11 och 15–20 § om tillståndsplikt för verksamhet enligt lagen, tillståndsvillkor, överföring av markstations- eller radarverksamhet, ändring och återkallelse av tillstånd, avstående från tillstånd samt uppgiftsskyldighet inte tillämpas på markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av finska myndigheter. Undantag utgör den kommersiella markstations- eller radarverksamhet som bedrivs av myndigheter och på vilken även de ovan föreslagna bestämmelserna ska tillämpas på samma sätt som på markstations- och radarverksamhet som bedrivs av privata aktörer. Däremot ska till exempel lagens 5, 9 och 12 § om säkerhetskrav, tillsyn och inspektionsrätt också tillämpas på den verksamhet som bedrivs av myndigheter.

I paragrafens *1 mom.* avses med kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter ekonomisk verksamhet som myndigheterna bedriver i förvärvssyfte. Då genomförs den markstations- eller radarverksamhet som bedrivs eller de tjänster som produceras av myndigheter mot vederlag på beställning av en tredje part eller till följd av ett annat uppdrag eller en annan åtgärd. Huruvida det är fråga om kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter kan i vissa situationer kräva prövning från fall till fall och gränsdragning. Myndigheternas markstations- och radarverksamhet kan utöver med myndighetsuppgifter även vara förenad med möjlighet att generera intäkter från myndigheternas avgiftsbelagda verksamhet, varvid verksamheten är både myndighetsverksamhet och kommersiell verksamhet. Om en myndighet säljer företagsekonomiska prestationer till någon annan än en myndighet, kan den föreslagna lagens bestämmelser om tillståndsplikt bli tillämpliga på samma sätt som i fråga om privata aktörer, även om det är fråga om sakkunnigtjänster i anslutning till myndighetsuppgifter inom branschen. Till den del verksamheten bedrivs inom ramen för avtalsfriheten och inte för skötseln av internationellrättsliga förpliktelser eller uppgifter som följer av EU-rättsakter eller nationell lag kan det anses vara fråga om kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter. Således betraktas till exempel myndighetssamarbete där en annan myndighet betalar ersättning för kostnader som uppkommit för tjänsten inte som kommersiell verksamhet.

Med myndighetsverksamhet avses däremot markstations- och radarverksamhet som hänför sig till en myndighets lagstadgade uppgifter. Som myndighetsverksamhet betraktas till exempel bedrivande av markstations- och radarverksamhet för myndigheternas lagstadgade forsknings- eller produktionsverksamhet, när verksamheten i första hand bedrivs för skötsel av en lagstadgad tjänsteåtgärd och inte för produktion av tjänster på marknadsvillkor. Till exempel statliga myndigheters offentligrättsliga prestationer som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och vars efterfrågan grundar sig på lag eller förordning och som myndigheten har faktisk ensamrätt att utföra omfattas således i huvudsak inte av tillämpningsområdet för bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys. Med stöd av bestämmelserna om så kallade dynamiska data i 16 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) betraktas till exempel vidareöverlåtelse i elektronisk form av data som tagits emot med en myndighets markstation eller radaranläggning även som sådan myndighetsverksamhet som avses i bestämmelsen.

I *2 mom.* föreskrivs det om skyldighet för myndigheterna att informera om den markstations- och radarverksamhet som de bedriver. Enligt momentet ska en myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet informera Transport- och kommunikationsverket om sin markstations- eller radarverksamhet samt om eventuella förändringar i verksamheten. En myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet ska också informera Transport- och kommunikationsverket, om verksamheten överförs till en annan myndighet. Den i 11 § 1 mom. avsedda skyldigheten att årligen lämna Transport- och kommunikationsverket en utredning behöver inte tillämpas på myndigheterna, eftersom myndigheterna också i övrigt är skyldiga att rapportera om sin verksamhet i enlighet med de allmänna principerna om årsrapportering.

Närmare bestämmelser om lämnande av den information som avses i *2 mom.* och om de uppgifter och handlingar som ska lämnas får enligt *3 mom.* utfärdas genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter.

4 §. Tillståndsplikt för verksamhet. I paragrafen föreslås det bestämmelser om tillståndsplikt för markstationsverksamhet.

Enligt *1 mom.* får en markstation eller radaranläggning anläggas och markstations- och radarverksamhet bedrivs endast om Transport- och kommunikationsverket på förhand har beviljat tillstånd till verksamheten. Tillstånd kan beviljas för viss tid. Ett tillstånd får förenas med sådana villkor som behövs med tanke på säkerheten i bedrivandet av markstationsverksamhet och tillsynen över verksamheten. Här innebär säkerhet speciellt omständigheter som gäller informations säkerheten samt i och med den nationella säkerheten eller utrikes- och säkerhetspolitiken också iakttagelser som är av betydelse för den internationella säkerheten. Syftet med tillståndsplikten för verksamheten och tillståndsvillkoren är att hantera framför allt riskerna i anslutning till data. Ett tillstånd får också förenas med villkor som gäller verksamhetsutövarens kunder och kundgrupper. I villkoren kan det till exempel bestämmas att en tjänst ska erbjudas endast kundgrupper som nämns i tillståndsansökan.

Om beviljandet av tillstånd uppenbart kan påverka den nationella säkerheten, beviljas tillståndet av statsrådet. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det på motsvarande sätt om beviljande av radiotillstånd.

I *2 mom.* föreskrivs det om vilka förutsättningar verksamhetsutövaren ska uppfylla för att Transport- och kommunikationsverket ska kunna bevilja tillstånd till markstationsverksamhet i enlighet med *1 mom.*

Enligt *1 punkten* i momentet är en förutsättning för tillstånd att verksamhetsutövaren iakttar de säkerhetskrav som anges i 5 §. Verksamhetsutövaren ska i sin ansökan lägga fram en utredning om hur verksamhetens fysiska säkerhet, personsäkerhet och informationssäkerhet säkerställs under hela verksamhetstiden.

En förutsättning för beviljande av tillstånd är enligt *2 punkten* i momentet att verksamhetsutövaren har lämnat Transport- och kommunikationsverket en utredning om de förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll som verket tillämpar. Verksamhetsutövaren ska identifiera sina kunder när ett kundförhållande etableras eller när en kund som inte är känd sedan tidigare fyller i en sporadisk eller enskild begäran om data. Med identifiering av kunder avses förfaranden för att utifrån de uppgifter som en kund eller den som ämnar bli kund lämnat utreda fysiska eller juridiska personers identitet. Vid bedömningen av de förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll som verksamhetsutövaren tillämpar kan beaktas dennes möjlighet att verifiera någons identitet, vilket avser att riktigheten hos de personuppgifter som fås i samband med identifieringen säkerställs från en tillförlitlig och oberoende källa.

Verifieringen av en juridisk persons identitet baserar sig på ett aktuellt handelsregisterutdrag eller något annat sådant motsvarande registerutdrag från en myndighets register som klarlägger den juridiska personens existens och rättsliga handlingsförmåga samt medlemmarna i dess styrelse eller något annat beslutande organ. I fråga om de uppgifter som gäller kundkontroll ska det kunna krävas att verksamhetsutövaren åtminstone lämnar uppgifter om kundens verksamhet, till exempel om en juridisk persons bransch och affärsverksamhet samt om grunderna för användning av verksamhetsutövarens tjänster och data.

Enligt *3 punkten* i momentet får markstations- och radarverksamheten inte strida mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Till exempel i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (582/2019) talas det om den nationella säkerheten, som till sitt innehåll anses omfatta den äldre termen "nationella säkerhetsintressen". Utrikes- och säkerhetspolitik kan anses vara ett etablerat termpar bland annat i EU-rätten, där till exempel fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) och fördraget om Europeiska unionen (FEU) talar om utrikes- och säkerhetspolitik. Termparet används också i Finlands grundlag (731/1999), och till exempel i lagen om militär underrättelseverksamhet (590/2019) talas det om utrikes- och säkerhetspolitiska konsekvenser och i lagen om export av försvarsmateriel om utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse eller utrikes- och säkerhetspolitisk linje.

Överensstämmelsen med den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser och Finlands utrikes- och säkerhetspolitik ska bedömas från fall till fall separat för varje sökande och ansökan utifrån den aktuella situationen. En verksamhet kan anses strida mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, om det finns skäl att misstänka att användningen av en markstation eller radaranläggning eller den verksamhet som bedrivs med dem uppenbart äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret så att användningen möjliggör utländsk underrättelseverksamhet eller verksamhet genom vilken Finlands viktiga intressen, samhällets grundläggande funktioner eller den demokratiska samhällsordningen störs, lamsläs eller annars påverkas på ett skadligt sätt. Den nationella säkerheten omfattar att skydda det finska samhällets och det demokratiska statssystemets verksamhet och verksamhetsförutsättningar, det vill säga statssuveräniteten, mot hot som riktas mot den nationella säkerheten.

Hot som riktas mot den nationella säkerheten är fenomen eller funktioner som nu eller i framtiden allvarligt hotar den demokratiska stats- och samhällsordningen, samhällets vitala funktioner, statsuveräniteten, ett stort antal människors liv och hälsa, Finlands ekonomiska intressen eller andra viktiga intressen.

Transport- och kommunikationsverket ska av de behöriga myndigheterna, i synnerhet av utrikesministeriet, försvarsministeriet och Skyddspolisen, begära utlåtanden som stöd för bedömningen.

I 4 punkten förutsätts det att den sändande markstationen har beviljats radiotillstånd av Transport- och kommunikationsverket enligt 39 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Förfarandet med radiotillstånd är separat från det tillståndsförfarande som föreslås i denna lag. Eventuella motstridigheter i tillståndsförfarandena och onödiga överlappningar bör undvikas. Bland annat för att undvika överlappande insamling av information kan Transport- och kommunikationsverket när det beviljar tillstånd till markstations- eller radarverksamhet utnyttja de uppgifter och utredningar som lämnats i samband med radiotillståndsförfarandet.

Enligt 3 mom. ska verksamhetsutövaren i tillståndsansökan lämna en för tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig utredning om att de förutsättningar som anges i 2 mom. uppfylls. I ansökan ska det dessutom lämnas en utredning om markstations- eller radarverksamhetens kunder och kundgrupper. Utredningen ska lämnas om både kunder som var kända när tillståndsansökan gjordes och om eventuella senare kunder samt kundgrupper. Med kundgrupper avses för hurdana kunder och för hurdan verksamhet en tjänst är planerad att erbjudas. Av ansökan ska det framgå om tjänsten erbjuds till exempel för forskningsverksamhet, myndighetsverksamhet eller kommersiella kunder. Transport- och kommunikationsverket kan begära sådana uppgifter som behövs med tanke på behandlingen av ärendet ända tills det kan anses att de uppgifter som lämnats i ansökan är tillräckliga för att beslut ska kunna fattas. Utredningen ska också omfatta uppgifter om den planerade typen av data som tas emot, bearbetas och överförs (till exempel fjärranalysuppgifternas noggrannhet och aktualitet, eller typen av datakommunikation), vilket kan vara av betydelse vid bedömningen av i synnerhet de förutsättningar för verksamheten som avses i 2 mom. 3 punkten.

Tillståndsansökan ska innehålla en utredning om verksamhetsutövarens ägarförhållanden som ska beaktas när förutsättningarna för beviljande av tillstånd bedöms. Utredningen kan vara till exempel en aktieägarförteckning. Ägarförhållandena kan vara av betydelse i synnerhet när de förutsättningar för beviljande av tillstånd som avses i 2 mom. 3 punkten bedöms.

I 4 mom. föreslås det ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd och om de uppgifter och handlingar som ska ingå i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

5 §. Verksamhetsutövares tillförlitlighet. Enligt 1 mom. ska en verksamhetsutövare vara tillförlitlig. Om denne är en juridisk person, gäller kravet på tillförlitlighet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, ledamöter och ersättare i styrelsen, ledamöter och ersättare i förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen.

Enligt 2 mom. 1 punkten anses en person inte vara tillförlitlig, om han eller hon under fem år före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under tre år före bedömningen har dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva markstations- eller radarverksamhet. Det finns grundad anledning att misstänka att tillförlitlighetskravet inte uppfylls, om personen har en lagakraftvunnen dom under de föregående fem åren till exempel för ett högförräderibrott enligt 13 kap. i strafflagen eller ett terroristbrott enligt 34 a § i den lagen. En lagakraftvunnen dom för registeranteckningsbrott enligt 16 kap. 7 § i strafflagen eller för ingivande av osant intyg till myndighet enligt 16 kap. 8 § i den lagen ger skäl att misstänka tillförlitligheten hos de uppgifter som aktören lämnat samt aktörens förmåga att fullgöra sina tillstånds-, anmälnings- och uppgiftsskyldigheter.

Enligt 2 punkten betraktas som tillförlitlig inte den som i övrigt genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva markstations- eller radarverksamhet.

Enligt 3 punkten utgör även näringsförbud som gäller verksamhetsutövaren och som har förts in i myndighetsregister eller kreditupplysningsregister ett hinder för att kravet på tillförlitlighet ska uppfyllas.

Enligt 4 punkten betraktas som tillförlitlig inte en person som är försatt i konkurs eller som enligt utmätning eller någon annan utredning är oförmögen att svara för sina skulder.

Enligt 5 punkten förutsätter tillförlitlighet också att en persons handlingsbehörighet inte har begränsats.

I paragrafens 3 mom. preciseras det att den tidsfrist som avses i 2 mom. 1 punkten ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till den tidpunkt då ansökan togs emot. Om domen inte har vunnit laga kraft, kan den dömda dock fortsätta utöva den beslutanderätt som ingår i hans eller hennes ägarandel, om detta ska anses vara uppenbart motiverat utifrån en helhetsbedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som ledde till domen och andra omständigheter som inverkar på ärendet.

Transport- och kommunikationsverket har enligt 4 mom. trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av myndigheter och av den som sköter en offentlig uppgift få för skötseln av verkets uppgifter enligt denna lag nödvändig information om den som ansöker om tillstånd och verksamhetsutövaren, om ledamöter och ersättare i styrelsen eller förvaltningsrådet, om verkställande direktören, ansvariga bolagsmän och andra i därmed jämförbar ställning [och om organisationsanknutna personer som avses i 2 § 2 punkten i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) och om organisationer som avses i 1 punkten i den paragrafen i vilka en organisationsanknuten person hos sökanden har eller har haft ställning av organisationsanknuten person]. Rätten att få information gäller också straffregistret och bötesregistret.

6 §. Säkerhetskrav. I paragrafen föreslås det bestämmelser om säkerhetskrav för markstations- och radarverksamhet.

Enligt 1 mom. ska verksamhetsutövaren sörja för riskhanteringen i fråga om markstationen eller radaranläggningen och markstations- eller radarverksamheten och uppfylla de säkerhetskrav som anges i momentet och som gäller både verksamhetsutövaren och de underleverantörer som den eventuellt anlitar. Med riskhantering avses detsamma som i NIS-direktivet och i ikraftträdandelagstiftningen om det direktivet.

Med riskhantering avses i överensstämmelse med 247 a § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (RP 192/2017 rd) lämpliga organisatoriska och tekniska åtgärder som vidtas för att säkerställa kommunikationsnätens och informationssystemens förmåga att vid en viss tillförlitlighetsnivå motstå åtgärder som undergräver tillgängligheten, riktigheten, integriteten eller konfidentialiteten hos lagrade eller överförda eller behandlade uppgifter eller hos andra tjänster som erbjuds genom eller är tillgängliga via dessa system. Riskhanteringen ska innefatta lämpliga åtgärder för att förebygga och minimera den effekt som informationssäkerhetsrelaterade störningar i de system som används vid tillhandahållandet av tjänsterna har på tjänsternas kontinuitet. Åtgärderna inom riskhanteringen kan bestå av till exempel att upprätta säkerhetsplaner, testa dessa i praktiken eller utföra kvalitetsrevisioner, använda dataskydds- och krypteringsprodukter samt iaktta vissa välkända standarder för informationssäkerhet, såsom ISO/IEC 27001:2013. Med risk avses en rimligen identifierbar omständighet eller händelse med en potentiell negativ inverkan på säkerheten i kommunikationsnät och informationssystem.

Enligt 1 punkten i momentet ska det i markstations- och radarverksamhet sörjas för att sändning och mottagning samt behandling av data eller signaler, såsom lagring, bearbetning och överföring, är informationssäker. Åtgärder för att sörja för informationssäkerheten avser åtgärder för att säkerställa säkerheten i verksamheten, datakommunikationen, utrustningen, programmen samt datamaterialet. Motsvarande bestämmelser finns i 243 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Verksamhetsutövaren ska också sörja för att de system och anordningar som används i verksamheten är tillräckligt skyddade mot yttre störningar och hot mot informationssäkerheten. En markstation eller radaranläggning ska tåla normala förutsebara yttre störningar samt hot mot informationssäkerheten.

Enligt 2 punkten i momentet får utomstående aktörer inte ha obehörigt tillträde till lokaler från vilka en markstation eller radaranläggning styrs eller som används för datahantering.

Verksamhetsutövaren ska enligt 3 punkten kunna följa upp en markstations eller radaranläggnings prestanda, användbarhet, kvalitet och funktionssäkerhet.

Enligt 4 punkten ska verksamhetsutövaren säkerställa att de kränkningar av och hot mot informationssäkerheten som riktas mot en markstation eller radaranläggning samt fel och störningar som i avsevärd grad stör dess funktion kan upptäckas och att det finns beredskap för återhämtning från störningar.

En markstations eller radaranläggnings logguppgifter ska enligt 5 punkten samlas in och bevaras i 10 år. Logguppgifter som innehåller de kommandon som getts systemet och sensorerna samt krypteringsmetoderna och de koder som använts i verksamheten och tidpunkterna och rutterna för kommandokedjorna ska bevaras i 10 år.

I 6 punkten föreskrivs det om att data eller signaler som tagits emot med en markstation eller radaranläggning inte direkt eller indirekt får lämnas ut för militärt bruk till ett land som är föremål för EU:s eller FN:s vapenembargo eller för någon annan användning som strider mot EU:s eller FN:s sanktioner.

I lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet finns det bestämmelser om offentlighet för myndigheternas handlingar och bland annat om utlämnande av uppgifter ur myndigheternas handlingar. Med stöd av 1 § 1 mom. i den lagen är myndighetshandlingar offentliga, om inte något annat föreskrivs särskilt i lagen i fråga eller i någon annan lag. Med stöd av lagens 5 § 1 mom. avses med handlingar också elektroniskt lagrade anteckningar som är avsedda att höra samman. Den föreslagna 6 § tillämpas också på sådan markstations- och radarverksamhet som bedrivs av myndigheter. I 1 mom. 6 punkten i den paragrafen föreskrivs det om den ovan beskrivna begränsningen av utlämnande av mottagna data eller signaler. Denna begränsning av utlämnande tillämpas inte till den del det är fråga om skyldigheten för en myndighet som bedriver markstations- eller radarverksamhet att lämna ut uppgifter ur en myndighets offentliga handlingar med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Enligt 7 punkten ska säkerheten i leveranskedjorna för de elektroniska system som är viktiga med tanke på verksamheten har säkrats.

I 8 punkten fastställs det att praxis som gäller riskhanteringsförfarandet och säkerställandet av säkerheten i informationssystemen ska dokumenteras. Syftet med dokumenteringen är att främja en konsekvent riskhantering och aktörens medvetna lösningar för hur de åtgärder som behövs för riskhanteringen dimensioneras. Dokumenteringen möjliggör också att myndigheten vid behov i efterhand kan bedöma hur skyldigheterna enligt paragrafen iakttas. Dokumentering kan avse till exempel utarbetande av riskbedömningar, säkerhetsanvisningar eller verksamhetsplaner som ska utarbetas skriftligt eller intyg över att säkerhetsinspektioner har utförts. Dokumenteringen kan tas in som en del i andra planer som gäller hanteringen av säkerhetsrisker eller beredskapen.

Enligt 2 mom. ska de ovannämnda åtgärderna ställas i relation till verksamhetens karaktär, till kostnaderna för åtgärderna och till de tillgängliga tekniska möjligheterna att avvärja hot. Vilka åtgärder som behövs beror på de risker som hänför sig till verksamheten och på den tekniska nivån. Motsvarande bestämmelser finns i 243 § 2 och 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Verksamhetsutövaren ska enligt 3 mom. utan dröjsmål informera tillståndsmyndigheten om verksamhetsutövaren har skäl att misstänka att den har lämnat ut data till en oönskad aktör eller för ändamål som verksamhetsutövaren misstänker äventyrar den nationella säkerheten eller fullgörandet av Finlands internationella förpliktelser eller strider mot Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Detsamma gäller situationer där verksamhetsutövaren upptäcker att en obehörig person har fått tillgång till data. Skyldigheten att informera gör det möjligt för myndigheterna att vidta behövliga åtgärder för att förhindra eventuella olägenheter. De myndigheter som ansvarar för den nationella säkerheten kan i sin beredskap beakta att uppgifter som är av betydelse för dem avslöjas eller hamnar i fel händer. Med tanke på utrikes- och säkerhetspolitiken kan det vara behövligt att meddela dataläckage till en sådan stat för vars del data eller den aktör som fått tillgång till data kan vara av betydelse.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om säkert bedrivande av markstations- och radarverksamhet samt om minimikraven på anordningar och funktioner som påverkar säkerheten och på personalens kompetens och erfarenhet utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

7 §. Överföring av markstations- eller radarverksamhet. I paragrafen föreskrivs det om överföring av markstations- eller radarverksamhet till någon annan. Enligt 1 mom. får ett tillstånd som gäller markstations- eller radarverksamhet inte överföras till någon annan än ett företag som på det sätt som anges i 1 kap. 6 § i bokföringslagen hör till samma koncern. Den myndighet som beviljat tillståndet ska omedelbart informeras om en överföring inom en koncern.

I 2 mom. fastställs det att om det bestämmande inflytandet enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen eller motsvarande faktiska bestämmande inflytande i förhållande till tillståndshavaren förändras, ska den myndighet som beviljat tillståndet omedelbart informeras om förändringen, och myndigheten ska inom två månader från det att den informerats besluta om huruvida tillståndet ska återkallas på grund av förändringen i det bestämmande inflytandet.

Tillståndsmyndigheten kan enligt 3 mom. låta bli att återkalla tillståndet om det är uppenbart att förutsättningarna för beviljande av tillstånd uppfylls och verksamheten fortgår i enlighet med

tillståndsvillkoren. Tillståndsmyndigheten får förena sitt beslut om godkännande med de villkor som behövs för säkert bedrivande av markstationsverksamheten och för tillsynen över den.

Enligt 4 mom. kan tillståndshavaren be tillståndsmyndigheten meddela ett förhandsbeslut om vilken inverkan en förändring i det bestämmande inflytandet får på tillståndet. Transport- och kommunikationsverket ska meddela beslutet inom två månader från det att ansökan kom in.

8 §. Ändring och återkallelse av tillstånd. För att säkerställa att lagen iakttas är det skäl att föreskriva om att tillståndet till bedrivande av markstations- eller radarverksamhet ändras och återkallas om förutsättningarna för beviljande av tillstånd inte längre uppfylls eller tillståndsvillkoren inte har iakttagits eller om det är nödvändigt att ändra eller återkalla tillstånd på grund av Finlands internationella utfästelser eller avtalsförpliktelser. Grunderna för att ändra eller återkalla ett tillstånd bedöms från fall till fall. I första hand ska strävan vara att ändra tillståndet så att det överensstämmer med den nya situationen.

Enligt 1 mom. får tillståndsmyndigheten under vissa förutsättningar ändra eller återkalla ett tillstånd till bedrivande av markstations- eller radarverksamhet. Med tillståndsmyndighet avses antingen Transport- och kommunikationsverket eller statsrådet, som har avgjort ett tillståndsärende i en situation enligt 4 § 1 mom.

Det är enligt 8 § 1 mom. 1 punkten möjligt att ändra eller återkalla ett tillstånd om det i tillståndsansökan eller dess bilagor har getts felaktig eller bristfällig information som har påverkat tillståndsprövningen.

Enligt 2 punkten är det möjligt att ändra eller återkalla ett tillstånd om verksamhetsutövaren inte längre uppfyller de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 4 §. Ändring eller återkallelse kan på denna grund komma i fråga till exempel om verksamhetens säkerhet inte längre kan garanteras i enlighet med 5 §.

Ett tillstånd får enligt 3 punkten ändras eller återkallas om verksamhetsutövaren på ett väsentligt sätt har försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning enligt denna lag eller mot tillståndsvillkoren.

Enligt 4 punkten kan det vara nödvändigt att ändra eller återkalla ett tillstånd på grund av Finlands nationella säkerhet, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik.

Det är enligt 5 punkten möjligt att ändra eller återkalla ett tillstånd om verksamhetsutövaren överför tillståndet utan godkännande enligt 6 §.

Tillståndsmyndigheten ska enligt 2 mom. innan den fattar ett beslut enligt 1 mom. sätta ut en skälig tidsfrist för verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen, felet, överträdelsen eller försummelsen. Om det dock är fråga om nationell säkerhet som avses i 1 mom 4 punkten eller Finlands internationella förpliktelser, kan det bestämmas att verksamheten ska avbrytas omedelbart.

I beslutet om att ändra eller återkalla tillståndet får tillståndsmyndigheten enligt 3 mom. ställa sådana villkor som behövs med tanke på säkerheten när markstationsverksamheten fortsätter eller avslutas. När tillståndsmyndigheten återkallar ett tillstånd kan den också bestämma att verksamhetsutövaren ska överföra markstations- och radarverksamheten till en annan verksamhetsutövare eller myndighet som fortsätter verksamheten.

9 §. Avstående från tillstånd. Enligt paragrafen kan tillståndshavaren på eget initiativ avstå från tillståndet genom att meddela tillståndsmyndigheten detta.

10 §. Tillsyn. I paragrafen föreslås det bestämmelser om tillsyn över verksamheten. Transport- och kommunikationsverket är den myndighet som utövar tillsyn och som övervakar att bestämmelserna iakttas också i de fall där statsrådet har beviljat tillstånd till verksamheten.

11 §. Uppgiftsskyldighet. I paragrafen föreskrivs det om verksamhetsutövarens skyldighet att lämna information till den myndighet som har beviljat tillståndet samt Transport- och kommunikationsverket.

Verksamhetsutövaren ska enligt 1 mom. årligen lämna Transport- och kommunikationsverket en rapport över sin markstations- och radarverksamhet, inbegripet information om verksamhetens kunder.

Enligt 2 mom. ska verksamhetsutövaren utan dröjsmål lämna den myndighet som beviljat tillståndet samt Transport- och kommunikationsverket information om ändringar som kan inverka på de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 4 § eller på tillståndsvillkoren. Verksamhetsutövaren ska också meddela om det har inträffat förändringar i markstations- eller radarverksamhetens kund- och ägarförhållanden.

Förändringar som inträffat i ägande och kundrelationer kan påverka till exempel den nationella säkerheten eller Finlands internationella förpliktelser.

Närmare bestämmelser om innehållet i den utredning som avses i 1 mom. och om den information som ska lämnas får enligt 3 mom. utfärdas genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter.

12 §. Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket. I paragrafen föreskrivs det till stor del på samma sätt som i 275 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation om verksamhetsutövarens skyldighet att anmäla betydande kränkningar av informationssäkerheten som verksamhetsutövarens verksamhet utsätts för eller andra händelser som hindrar verksamhetsutövarens tjänster från att fungera eller väsentligt stör dem. Verksamhetsutövaren ska också utan obefogat dröjsmål anmäla hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas. Genom bestämmelserna förbereder man sig på Europaparlamentets och rådets direktiv om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148, det vill säga *förslaget till NIS2-direktivet*, som är under beredning och enligt vilket skyldigheten att göra en störningsanmälan gäller vissa markstationsaktörer.

13 §. Transport- och kommunikationsverkets rätt att få information. I 1 mom. föreslås det bestämmelser om verksamhetsutövarens allmänna uppgiftsskyldighet. Enligt paragrafen har Transport- och kommunikationsverket när det utför uppgifter enligt denna lag rätt att av verksamhetsutövaren eller den som handlar för dennes räkning trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information få den information som behövs för att utföra sina uppgifter.

14 §. Inspektionsrätt. Tillsynen kan också förutsätta att verksamhetsutövarens fysiska lokaler, anordningar eller verksamhet inspekteras till den del de är av betydelse för markstationsverksamheten. Enligt 1 mom. har tillståndsmyndigheten rätt att förrätta behövliga inspektioner av verksamhetsutövaren och markstations- och radarverksamheten. Bestämmelsen kan tillämpas både på föregripande tillsynsuppgifter och på tillsyn i efterhand, som oftast inleds på grund av yttre händelser (såsom olyckor eller funktionsstörningar) eller när en sådan händelse misstänks (till exempel till följd av en anmälan). Det kan vara fråga om situationer där verksamhetsutövaren inte har lämnat de uppgifter som krävs om sin markstationsverksamhet. Tillståndsmyndigheten har rätt att anlita en oberoende sakkunnig för inspektionen. På sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Enligt 2 mom. har en tjänsteman eller oberoende sakkunnig som förrättar inspektion rätt att i den omfattning som inspektionen kräver få tillträde till de lokaler och andra områden som är i verksamhetsutövarens besittning eller användning och används eller har använts för att bedriva markstationsverksamhet och som är av betydelse för tillsynen över markstationsverksamheten, samt att i den omfattning som behövs med tanke på tillsynsuppgiften få studera handlingar och uppgifter trots vad som föreskrivs om hemlighållande av uppgifter.

I 3 mom. föreskrivs det om att den som förrättar inspektion har rätt att få tillgång också till verksamhetsutövarens informationssystem och data för att säkerställa att den information som verksamhetsutövaren lämnat motsvarar den faktiska verksamheten och att verksamheten och de data som behandlas överensstämmer med tillståndsvillkoren i 4 och 6 §. Bestämmelsen gör det möjligt för verket att vid en inspektion ansluta sig till verksamhetsutövarens kommunikationsnät eller anordningar och undersöka programmen och datatrafiken på dem och genomföra säkerhetsskanningar. Bestämmelser om rättigheter av detta slag finns i nuläget i 6 § i lagen om bedömning av informationssäkerheten i myndigheternas informationssystem och datakommunikation (1406/2011). I 15 § 3 och 5 mom. i den föreslagna lagen föreskrivs det om härmed ansluten eventuell behandling av konfidentiell kommunikation.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får enligt 4 mom. inspektion förrättas endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det i fallet i fråga finns grundad och specificerad anledning att misstänka att det har skett eller kommer att ske en sådan överträdelse av denna lag att påföljden kan vara en administrativ påföljdsavgift.

15 §. Behandling av information om elektronisk kommunikation. Enligt 1 mom. har Transport- och kommunikationsverket trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att få förmedlingsuppgifter, lokaliseringssuppgifter och meddelanden, om de behövs för tillsynen över 4 och 6 § i denna lag och tillståndsvillkoren.

I synnerhet markstationsverksamhet kan i vissa situationer också vara televerksamhet som avses i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Verksamhetsutövaren kan också ha rollen som sammanslutningsabonnent eller en annan aktör som förmedlar kommunikation. I dessa situationer kan

verksamhetsutövaren som utomstående behandla konfidentiell kommunikation, och begränsningarna av ingripandet i den ska uppfylla villkoren för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna. Bestämmelserna behövs för att säkerställa att tillsynen kan riktas fullt ut till i synnerhet fall där markstationsverksamheten gäller förmedling av konfidentiell kommunikation. Bestämmelserna gäller också situationer där förmedlingsuppgifter och andra uppgifter ska behandlas för att utreda störningar av informationssäkerheten och hot om sådana som riktas mot markstations- eller radarverksamhet via kommunikationsnät.

Tillsynsmyndigheten har inte till uppgift att utreda brott utan att säkerställa bland annat markstations- eller radarverksamhetens informationssäkerhet. Informationen är med stöd av det föreslagna 15 § 4 mom. sekretessbelagd och får inte lämnas ut annat än under begränsade förutsättningar. Syftet med bestämmelserna är inte att utreda innehållet i ett konfidentiellt meddelande i sig, utan till exempel att säkerställa att data som verksamhetsutövaren behandlar till sin typ överensstämmer med tillståndsvillkoren och att de kunder till vilka informationen förmedlas motsvarar förutsättningarna för tillstånd.

Transport- och kommunikationsverket ska ha rätt att få denna information också för att utreda betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten. Detta motsvarar vad som i 316 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs i fråga om de aktörer som avses i den lagen, med den skillnaden att en förutsättning för rätt att få information inte är att det finns skäl att misstänka att ett rekvisit för ett uppräknat brott uppfylls. Eftersom de uppräknade brottsrekvisiten i den lagen är många, höjer bedömningen av dem inte särskilt tröskeln för rätten att få information och bedömningen lämpar sig inte på ett naturligt sätt att utföras av en myndighet när det inte är fråga om brottsutredning. Till följd av detta föreslås det inte att någon motsvarande förutsättning ska tas in i denna lag.

Enligt 2 mom. har Transport- och kommunikationsverket och en oberoende sakkunnig rätt att inspektera och använda också förmedlingsuppgifter om och innehållet i andra radiosändningar än sådana som är avsedda för allmän mottagning, om det behövs för tillsynen över 4 och 6 § i denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem samt tillståndsvillkoren. Detta möjliggör att en markstations eller radaranläggnings radiotrafik behandlas för tillsynen över skyldigheterna enligt lagen. På utredning av eventuella störningar av radiokommunikationen tillämpas 317 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation också någon särskild hänvisning.

I 3 mom. fastställs det att vid den inspektion och användning som avses i 2 mom. eller vid sådan inspektion av data eller informationssystem som avses i 14 § 3 mom. får skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet inte begränsas mer än vad som är nödvändigt.

Enligt 4 mom. ska vad som föreskrivs i 319 § och 316 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation tillämpas också på den information som Transport- och kommunikationsverket har fått och skaffat med stöd av denna paragraf. Till följd av hänvisningen är informationen sekretessbelagd, och till exempel polisen har inte rätt att ta del av den med undantag för de situationer som behandlas i 16 §. I fråga om information om kränkningar av informationssäkerheten ska det i situationer enligt 319 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation vara möjligt att i nödvändig omfattning lämna ut information exempelvis till aktörer som kan bli utsatta för motsvarande kränkningar av informationssäkerheten, så att man kan förbereda sig på ett hot. Av hänvisningen följer också att Transport- och kommunikationsverket ska utplåna den information om meddelanden, förmedlingsuppgifter och lokaliseringssuppgifter som det fått med stöd av denna paragraf, när informationen inte längre behövs för skötseln av de uppgifter som avses i denna paragraf eller för behandling av därmed sammanhängande brottmål. Informationen om meddelanden, förmedlingsuppgifter och lokaliseringssuppgifter ska utplånas senast tio år efter utgången av det kalenderår under vilket informationen erhöles eller beslutet eller domen i brottmålet vann laga kraft.

16 §. Utlämnande av information och handräckning. Enligt 1 mom. har Transport- och kommunikationsverket samt andra myndigheter som sköter i denna lag angivna uppgifter, såsom försvarsministeriet, utrikesministeriet, Skyddspolisen och Försvarsmakten, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information rätt att till varandra lämna ut handlingar som de fått eller utarbetat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt lag samt att för varandra röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för skötseln av deras uppgifter.

Transport- och kommunikationsverket har enligt 2 mom. rätt att på begäran få handräckning av polisen och Försvarsmakten för att utföra sina uppgifter.

Rätt att lämna ut information gäller enligt 3 mom. också den information som avses i 15 § 1 och 2 mom., om utlämnandet av informationen är nödvändigt för att bedöma huruvida den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik äventyras. Detta kan enligt 4 § 2 mom.

3 punkten behövas för bedömningen av dessa omständigheter som är en förutsättning för beviljande av tillstånd. Utlämnandet av information får inte begränsa skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet mer än vad som är nödvändigt. Med stöd av momentet kan det till exempel lämnas ut information om till vilken aktör information har överförts från en markstation, även när det är fråga om konfidentiell kommunikation, om informationen är nödvändig för bedömningen av ett eventuellt äventyrande.

Enligt 4 mom. kan Transport- och kommunikationsverket trots vad som i 15 § 4 mom. föreskrivs om sekretess för information lämna ut information till en annan myndighet, om det behövs för utredning av eller åtal för brott som gäller markstations- och radarverksamhet. I fråga om brott som gäller orsakande av radiostörningar finns det motsvarande bestämmelser i 319 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Med stöd av den hänvisning till 319 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation som tas in i 15 § 4 mom. i den föreslagna lagen är det dessutom möjligt att lämna ut förmedlingsuppgifter till en annan myndighet, om det behövs för utredning av eller åtal för brott som gäller orsakande av radiostörningar eller för avhjälpande eller begränsning av störningar av radiokommunikation.

17 §. Tillsynsbeslut. Transport- och kommunikationsverket kan enligt 1 mom. meddela den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av denna lag en anmärkning samt ålägga denne att inom en skälig tid avhjälpa sitt fel eller sin försummelse. Transport- och kommunikationsverket kan omedelbart avbryta markstationsverksamhet som bedrivs utan tillstånd.

Enligt 2 mom. kan skyldigheten förenas med vite eller med hot om att verksamheten avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns enligt 3 mom. i viteslagen (1113/1990). Kostnaderna för åtgärder som vidtas genom tvångsutförande betalas i förskott av statsmedel och återkrävs av den försumlige. Kostnader som återkrävs är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

18 §. Interimistiska beslut. I 1 mom. fastställs det att om ett fel eller en försummelse som avser denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av denna lag utgör ett hot/[ett direkt hot mot den nationella säkerheten eller försvaret], får Transport- och kommunikationsverket som en interimistisk åtgärd avbryta eller begränsa den markstationsverksamhet som utgör ett hot eller bestämma om andra behövliga interimistiska åtgärder.

Transport- och kommunikationsverket ska enligt 2 mom. innan det beslutar om interimistiska åtgärder ge den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, utom när detta inte kan ordnas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Enligt 3 mom. kan de interimistiska åtgärderna vara i kraft i högst tre månader. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga de interimistiska åtgärderna med högst tre månader, om ett fel eller en försummelse inte har avhjälpats inom utsatt tid.

19 §. Påföljdsavgift. I paragrafen föreslås det bestämmelser om påföljdsavgift som påförs verksamhetsutövare. Enligt 1 mom. kan påföljdsavgift påföras en verksamhetsutövare som bedriver markstations- eller radarverksamhet utan tillstånd eller annars bryter mot bestämmelserna i lagen. Påförande av påföljdsavgift förutsätter att verksamhetsutövaren först uppmanas att notera sannolikheten för en ekonomisk straffpåföljd och ges tid att rätta till sitt förfarande. Syftet med uppmaningen är att varna verksamhetsutövaren om att dennes verksamhet uppvisar sådant uppsåt och sådan likgiltighet för bestämmelserna i lagen att verksamheten kan medföra ekonomiska sanktioner. I uppmaningen ska det specificeras hur verksamhetsutövaren har brutit mot sin skyldighet och på vilket sätt verksamhetsutövaren ska rätta till sitt förfarande.

Påföljdsavgift får enligt 2 mom. inte påföras om förfarandet endast är ringa eller det annars är ogrundat att påföra påföljdsavgift. Förfarandet kan anses vara ringa om dess konsekvenser endast är tillfälliga och korrigeras när verksamhetsutövaren ändrar sitt förfarande. Påförande av påföljdsavgift är uppenbart ogrundat till exempel när förfarandet har berott på ett uppenbart misstag från verksamhetsutövarens sida eller felaktig tolkning av lagen. Vid ringa förseelser kan Transport- och kommunikationsverket förelägga verksamhetsutövaren vite och hot om tvångsutförande eller avbrytande enligt 14 § och på så sätt sträva efter att rätta till situationen.

När påföljdsavgiften fastställs ska enligt 3 mom. arten och omfattningen av förfarandet samt dess varaktighet beaktas. Vid bedömningen ska beaktas de skadliga effekter som verksamheten orsakar, såsom äventyrande av den nationella säkerheten samt verksamhetens långvarighet.

I 4 mom. föreslås det bestämmelser om påföljdsavgiftens storlek. Påföljdsavgiften är minst 5 000 euro och högst 2 000 000 euro. Påföljdsavgiften får utgöra högst tio procent av verksamhetsutövarens totala globala omsättning under det föregående året. Påföljdsavgiften påförs på basis av verksamhetsutövarens totala globala omsättning under den räkenskapsperiod som föregår påförandet av avgiften. Påföljdsavgiften påförs av Transport- och kommunikationsverket.

I 5 mom. föreskrivs det om den tid efter vilken påföljdsavgift inte längre kan påföras. Enligt momentet får påföljdsavgift inte påföras, om inte den som misstänks för förseelsen eller försummelsen har informerats om att en utredning som gäller denne har inletts inom fem år från den dag då förseelsen eller försummelsen inträffade, eller vid fortsatt försummelse eller förseelse inom fem år från den dag då förseelsen eller försummelsen upphörde. Transport- och kommunikationsverkets åtgärder för utredning av förseelsen eller försummelsen leder till att preskriptionstiden börjar löpa från början.

Enligt 6 mom. är påföljdsavgiften direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av den finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter. Verkställigheten av påföljdsavgiften sköts av Rättsregistercentralen.

I 7 mom. föreslås det ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilka bestämmelser om myndigheternas anmälningsplikt som är av betydelse med tanke på verkställigheten av påföljdsavgiften, om återbetalning av påföljdsavgiften och om andra motsvarande omständigheter som är nödvändiga med tanke på verkställigheten av avgiften samt närmare bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgiften får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §. Avgifter till myndigheter. I paragrafen föreskrivs det om de avgifter till myndigheter som ska påföras verksamhetsutövaren. Enligt 1 mom. är den som ansöker om tillstånd skyldig att till Transport- och kommunikationsverket i samband med ansökan om markstations- eller radarverksamhet betala en avgift på 2 000 euro. Ansökningsavgiften återbetalas inte trots att tillståndsansökan återtas eller avslås. En avgift av samma storlek tas ut också när verksamhetsutövaren ansöker om förhandsbeslut om vilken inverkan en förändring i det bestämmande inflytandet får på tillståndet. Vid bedömningen av det bestämmande inflytandets inverkan förutsätts det av behandlingen i praktiken samma åtgärder som i den första ansökan.

Enligt 2 mom. är tillståndshavaren skyldig att betala en årlig tillsynsavgift för tillståndet till markstations- eller radarverksamhet. Tillsynsavgiften återbetalas inte trots att den som bedriver markstations- eller radarverksamhet upphör med sin verksamhet under kalenderåret.

Den avgift som årligen tas ut för markstations- eller radarverksamhet som bedrivs i kommersiellt affärssyfte är enligt 3 mom. 900 euro. Vid forsknings- eller utbildningsverksamhet som har icke-kommersiella syften där data, information eller tjänster inte säljs till kunder är det verksamhetsfält som ska övervakas snävare och den tillsynsavgift som tas ut för markstations- eller radarverksamhet är 300 euro.

I 4 mom. föreskrivs det om att tillsynsavgiften tas ut årligen. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

21 §. Ändringssökande. I paragrafen föreskrivs det om sökande av ändring i Transport- och kommunikationsverkets och statsrådets beslut.

I tillståndsmyndighetens beslut får det enligt 2 mom. bestämmas att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat.

22 §. Ikraftträdande. I 1 mom. ingår en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse. Lagen avses träda i kraft den xx xxxx 2022. I 2 mom. föreslås det en övergångsbestämmelse, enligt vilken markstations- eller radarverksamhet som hör till lagens tillämpningsområde och som har inletts före ikraftträdandet av lagen får fortsätta utan särskilt tillstånd i XX månader från dagen för ikraftträdandet av lagen. Ett tillståndsförfarande också i fråga om verksamhet som har inletts före ikraftträdandet av lagen är motiverat med tanke på Finlands nationella och internationella säkerhetsintressen och påvisandet av verksamhetens lagenlighet.

7.2 Lagen om ändring av lagen om rymdverksamhet

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att paragrafen ändras så att det till den fogas *ett nytt 3 mom.* enligt vilket det i lagen föreskrivs också om satellitbaserad fjärranalys, vars faktiska bestämmande inflytande finns i Finland och där prestandan hos de anordningar eller den utrustning som används överskrider de gränsvärden som anges i arbets- och näringsministeriets förordning. Lagens 11 a, 12–15, 17 och 17 a § tillämpas dock inte på satellitbaserad fjärranalys som bedrivs av finska myndigheter, med undantag för kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter.

Statens befogenheter som vanligen delas in i den lagstiftande, den dömande och den verkställande makten har nära koppling till begreppet statens suveränitet. Utgångspunkt är territorialprincipen enligt vilken varje stat i princip har omfattande befogenheter på sitt eget territorium på ett sätt som utesluter andra stater. Till territoriet hör inre och yttre territorialvatten. Statens befogenheter omfattar även farkoster i dess register. En stat har dessutom kunnat basera sina befogenheter på medborgarskapsprincipen och i fråga om vissa internationella brott även på universalprincipen. Om en stat vill utöva så kallade extraterritoriella befogenheter, ska den i allmänhet påvisa ett verkligt samband mellan saken i fråga och utövandet av befogenheterna, med beaktande av även andra staters rättigheter.

Finlands territorium omfattar statens landområden, territorialvatten och luftrum. I den ekonomiska zon som ligger i omedelbar anslutning till Finlands territorium har Finland i enlighet med internationell rätt jurisdiktion med avseende på uppförande och användning av konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner, liksom också andra rättigheter och skyldigheter som följer av internationell rätt. Bestämmelser om detta finns i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004). I 17 § i den lagen fastställs det att på konstgjorda öar, anläggningar och andra konstruktioner som uppförts enligt lagen tillämpas finsk lag på samma sätt som om konstruktionen hade funnits på den del av Finlands territorium som ligger närmast. I sådana speciellsituationer tillämpas alltså finsk lag, även om den ekonomiska zonen inte hör till Finlands territorium.

En förutsättning för att lagen ska tillämpas är att ansvaret för den satellitbaserade fjärranalysen, det vill säga opererandet av anordningar för fjärranalys och lagringen av uppgifter som samlas in med dem, finns i Finland eller hos en finsk aktör. Detta är fallet främst när verksamheten bedrivs på Finlands territorium eller på farkoster som är registrerade i Finland. Med farkoster avses såväl fartyg som flygplan och andra luftfartyg. Till exempel satellitbaserad fjärranalys som bedrivs på ett fartyg som är registrerat i Finland omfattas av lagens tillämpningsområde, även om farkosten rör sig på en annan stats territorialvatten eller på internationella vatten.

Bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys kan tillämpas på verksamhet som bedrivs utanför Finland också när verksamheten bedrivs av en finsk medborgare eller en juridisk person som har sin hemort i Finland. För att från tillämpningsområdet utesluta överlappningar i frågor som gäller flera olika staters befogenheter är det dock skäl att begränsa situationerna där verksamheten i fråga och utövandet av Finlands befogenheter inte har ett lika starkt samband med beaktande av en annan stats rättigheter. Ett exempel på detta är att en organisations moderbolag finns i Finland, men satellitbaserad fjärranalys med stöd av lagstiftningen i en annan stat bedrivs i form av ett dotterbolag någon annanstans än i Finland eller på en farkost som är registrerad i Finland. Med tanke på övervakningen av verksamheten och ingripandet i verksamheten kan det anses ändamålsenligt att myndigheterna i den stat där aktören är etablerad övervakar verksamheten.

Den aktör som opererar ett rymdföremål (utövaren av rymdverksamhet) kan vara en annan än den aktör som opererar ett instrument för fjärranalys (fjärranalysaktören). I den föreslagna lagändringen har man beaktat möjligheten till så kallade rideshare-missioner, som man har erfarenhet av till exempel i Förenta staterna. I dessa fall kan en utövare av rymdverksamhet erbjuda kunder tillgång till en satellitplattform som en tjänst. Kundens instrument för fjärranalys kan således vara en satellits nyttolast utan att kunden själv har ansvar för den egentliga rymdverksamheten, såsom utsändandet och opererandet av ett rymdföremål. På motsvarande sätt har utövaren av rymdverksamhet inte nödvändigtvis bestämmande inflytande över vilka uppgifter som samlas in och lagras med anordningar eller utrustning som kan utföra satellitbaserad fjärranalys samt över hur uppgifterna behandlas. Således kan en utövare av rymdverksamhet inte fullt ut eller effektivt förpliktas med stöd av bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys. Eftersom styrningen av nyttolasten dock sker via en huvudlänk till satelliten, kan det av utövaren av rymdverksamhet i enlighet med de övriga bestämmelserna i lagen om rymdverksamhet krävas att denne avbryter erbjudandet av en tjänst i anslutning till sin satellitplattform, om verksamheten till exempel väsentligt strider mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. För att verksamheten också ska omfattas av bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys förutsätts det dock att det faktiska bestämmande inflytandet över den verksamhet som bedrivs med anordningar för satellitbaserad fjärranalys finns i Finland eller hos en finsk aktör.

Markstationernas läge bestämmer inte om bestämmelserna i denna lag ska tillämpas på satellitbaserad fjärranalys, utan av betydelse är om verksamhetens driftcentral ("mission control center") finns inom ett område eller på en farkost som omfattas av Finlands jurisdiktion. I verksamheten kan det användas flera markstationer, till och med ett globalt nätverk av markstationer, och markstationstjänster som tillhandahålls av tredje parter, vilket betyder att var mottagningen av data sker tekniskt eller från vilket land det kommando som ska sändas börjar sändas till fjärranalysinstrumentet inte nödvändigtvis berättar var verksamhetens faktiska bestämmande inflytande finns. Driftcentralens läge kan bidra till att fastställa detta. Markstationernas läge kan dock innebära att den föreslagna lagen om markstationer och vissa radaranläggningar ska tillämpas på verksamheten.

Lagens tillämpningsområde ska inte omfatta vilken som helst satellitbaserad fjärranalys, utan sådan verksamhet där de anordningar eller den utrustning som används har sådan prestanda att data som de producerar kan ha skadliga effekter med tanke på den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Bestämmelser om dessa gränsvärden ska utfärdas separat genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Till denna del är viktiga tekniska egenskaper bland annat anordningarnas eller utrustningens upplösningsförmåga, positionsnoggrannhet, frekvensband och kvalitet samt tidupplösning, det vill säga hur ofta och snabbt bilder kan tas av en viss plats.

Bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys ska i huvudsak inte tillämpas på den verksamhet som bedrivs av finska myndigheter till övriga delar än på den kommersiella verksamhet som de bedriver. Som myndighetsverksamhet betraktas till exempel bedrivande av satellitbaserad fjärranalys för myndigheternas lagstadgade forsknings- eller produktionsverksamhet, när verksamheten i första hand bedrivs för skötsel av en lagstadgad tjänsteåtgärd och inte för produktion av tjänster på marknadsvillkor. Till exempel statliga myndigheters offentligtgrättsliga prestationer som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten och vars efterfrågan grundar sig på lag eller förordning och som myndigheten har faktisk ensamrätt att utföra omfattas således i huvudsak inte av tillämpningsområdet för bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys.

Med kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter avses ekonomisk verksamhet som myndigheterna bedriver i förvärvssyfte. Då genomförs den satellitbaserade fjärranalys som bedrivs eller de satellitbaserade fjärranalystjänster som produceras av myndigheter mot vederlag på beställning av en tredje part eller till följd av ett annat uppdrag eller en annan åtgärd. Huruvida det är fråga om kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter kan i vissa situationer kräva prövning från fall till fall och gränsdragning. Myndigheternas satellitbaserade fjärranalys kan utöver med myndighetsuppgifter även vara förenad med möjlighet att generera intäkter från myndigheternas avgiftsbelagda verksamhet, varvid verksamheten är både myndighetsverksamhet och kommersiell verksamhet. Om en myndighet säljer företagsekonomiska prestationer till någon annan än en myndighet, kan de bestämmelser om satellitbaserad fjärranalys som finns i lagen om rymdverksamhet bli tillämpliga på samma sätt som i fråga om privata aktörer, även om det är fråga om sakkunnigtjänster i anslutning till myndighetsuppgifter inom branschen. Till den del verksamheten bedrivs inom ramen för avtalsfriheten och inte för skötseln av internationelltgrättsliga förpliktelser eller uppgifter som följer av EU-rättsakter eller nationell lag kan det anses vara fråga om kommersiell verksamhet som bedrivs av myndigheter.

4 §. Definitioner. Det föreslås att paragrafen ändras så att till den fogas definitioner av satellitbaserad fjärranalys (4 punkten), fjärranalysaktör (5 punkten) och data (6 punkten). Enligt *1 mom. 4 punkten* avses med satellitbaserad fjärranalys opererande av sådana anordningar eller sådan utrustning i rymdföremål som förmår observera elektromagnetisk strålning som utstrålas eller återkastas från objekt som finns på eller under jord- eller vattenytan eller i luften eller från andra rymdföremål och lagra information om strålningen. Lagen omfattar således att från rymden fotografera förhållandena på jorden eller andra rymdföremål med vilken som helst anordning som förmår fotografera och lagra uppgifter. Bestämmelser om hurdan prestanda som krävs av anordningar för att lagens tillämpningströskel ska överskridas utfärdas separat genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Enligt *1 mom. 5 punkten* avses med fjärranalysaktör fysiska eller juridiska personer som har bestämmande inflytande över vilken information som samlas in och lagras med anordningar eller utrustning som kan användas för satellitbaserad fjärranalys. Med detta avses en aktör som fattar beslut om satellitbaserad fjärranalys samt verkställer dessa beslut antingen direkt eller genom rättsliga arrangemang via en tredje part. Det är således fråga om en aktör som juridiskt sett har bestämmande inflytande över den satellitbaserade fjärranalysen. Detta bör åtskiljas från bestämmande inflytande över ett rymdföremål, vilket betraktas som tillståndspliktig rymdverksamhet för att skyldigheterna enligt FN:s internationella rymdöverenskommelser ska kunna fullgöras. Fjärranalysaktören kan vara antingen samma aktör som utövaren av rymdverksamhet eller en annan aktör än utövaren av rymdverksamhet. I det senare fallet utnyttjar fjärranalysaktören en satellitplattform som ägs eller opereras av någon annan som en tjänst (så kallad rideshare-mission), varvid de anordningar eller den utrustning som används vid den satellitbaserade fjärranalysen utgör nyttolast i ett rymdföremål som någon annan har bestämmande inflytande över. Även de markstationer som används i verksamheten kan ägas eller

opereras av andra. Fjärranalysaktören behöver alltså inte själv nödvändigtvis vara den person som genomför de tekniska åtgärderna för att sända kommandon till instrument för fjärranalys, utan aktören kan skaffa detta som en tjänst.

Med data avses enligt *1 mom. 6 punkten* signaler som förmedlas av anordningar eller utrustning för satellitbaserad fjärranalys och som innehas av fjärranalysaktören samt därav härledda produkter, oberoende av i vilken behandlings- eller lagringsfas signalerna och den lagrade informationen är eller på vilket sätt de sänds eller presenteras. Definitionen omfattar således både rådata och bearbetad data, vilket innebär att begreppet data anses omfatta såväl uppgifter som lagrats av anordningar eller utrustning för satellitbaserad fjärranalys som information som sammanställts eller härletts av dem. Den föreslagna definitionen av data innehåller dock en begränsning i enlighet med vilken lagen tillämpas endast på data som verksamhetsutövaren innehar. Fjärranalysaktören ansvarar för att data lagras på ett säkert sätt och att data lämnas ut endast till identifierade kunder vars grunder för användning av data fjärranalysaktören känner till, men fjärranalysaktörens ansvar anses inte omfatta kundernas åtgärder för behandling av data, såsom produktion av nya tjänster och produkter genom vidare bearbetning av data. Syftet med begränsningen är att förhindra att ett så kallat ändlöst eller obegränsat ansvar för datas rörlighet medför extra risktagning eller kostnader för verksamhetsutövaren.

I praktiken är det i den föreslagna definitionen av data fråga om information i, till eller från en teknisk anordning eller ett informationssystem, vilket motsvarar definitionen av data i nätbrottsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/40/EU av den 12 augusti 2013 om angrepp mot informationssystem och om ersättande av rådets rambeslut 2005/222/RIF) samt de nationella lagar som hör till dess verkningssområde (strafflagen och tvångsmedelslagen). Enligt nätbrottsdirektivet är datorbehandlingsbara uppgifter (i denna proposition *data*) framställning av fakta, information eller begrepp i en form som lämpar sig för behandling i ett informationssystem. Samma definition har tagits in också i strafflagens 38 kap. om informations- och kommunikationsbrott. I tvångsmedelslagen avses med data information som finns i en teknisk anordning eller i något annat motsvarande informationssystem eller på dess lagringsplattform.

5 §. Tillståndsplikt för rymdverksamhet och förutsättningar för beviljande av tillstånd. Det föreslås att *2 mom.* ändras i fråga om den ordalydelse som används i *5 punkten*. Enligt den föreslagna ordalydelsen är en förutsättning för beviljande av tillstånd till rymdverksamhet enligt 5 punkten att rymdverksamheten inte strider mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Den föreslagna ordalydelsen motsvarar bättre formuleringarna i den gällande lagstiftningen och etablerade termer, som det föreslås att ska användas också i de nya bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys samt markstationsverksamhet och radaranläggningar. Ordalydelsen bör vara konsekvent i hela lagen om rymdverksamhet.

Den nuvarande ordalydelsen i lagen om rymdverksamhet hänvisar till nationella säkerhetsintressen och Finlands utrikespolitiska intressen. Till exempel i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik talas det om den nationella säkerheten, som till sitt innehåll anses omfatta den äldre termen ”nationella säkerhetsintressen”. Utrikes- och säkerhetspolitik kan anses vara ett etablerat termpar bland annat i EU-rätten, där till exempel fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) och fördraget om Europeiska unionen (FEU) talar om utrikes- och säkerhetspolitik. Termparet används också i Finlands grundlag, och till exempel i lagen om militär underrättelseverksamhet talas det om utrikes- och säkerhetspolitiska konsekvenser och i lagen om export av försvarsmateriel om utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse eller utrikes- och säkerhetspolitisk linje.

Ändringen av ordalydelsen i lagen om rymdverksamhet eliminerar mångtydigheten i definieringen av Finlands intressen, men skärper samtidigt också förutsättningarna enligt lagen i och med att fokus i princip inte enbart ligger på verksamhet som strider mot Finlands intressen, utan också på verksamhet som strider mot den godkända utrikes- och säkerhetspolitiska linjen. Detta är dock motiverat, eftersom den föreslagna ordalydelsen ger en säkerhetspolitisk signal om att Finland agerar ansvarsfullt och också med beaktande av intressena hos likasinnade stater, vilket för sin del också främjar att Finland och finska aktörer upplevs som tillförlitliga samarbetspartner och främjar möjligheterna till affärsverksamhet och forskning. Den nya formuleringen motsvarar också motsvarande bestämmelse i den föreslagna lagen om markstationer och vissa radaranläggningar.

I praktiken medför den föreslagna ändringen av ordalydelsen inga stora förändringar i tillståndsprocessen för rymdverksamheten med tanke på sökandena eller myndigheterna. Att utreda överensstämmelsen med den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik kräver till exempel inte att sökanden lämnar andra uppgifter än vad som också hittills krävts i tillståndsprocesserna. Vid tillståndsprövningen har arbets- och näringsministeriet begärt utlåtanden av försvarsministeriet och utrikesministeriet till exempel om huruvida verksamheten är förenlig med Finlands internationella förpliktelser, de nationella säkerhetsintressena och Finlands utrikespolitiska intressen samt huruvida

bestämmelserna om exportkontroll har iakttagits. Utlåtanden har då erhållits bland annat från utrikesministeriets politiska avdelning, vars uppgifter innefattar bland annat Finlands utrikes- och säkerhetspolitik i allmänhet. Den föreslagna ordalydelsen motsvarar alltså den sakkunskap som redan finns vid utrikesministeriet till stöd för tillståndsprövningen och fokuserar på den allmänna linjen för utrikes- och säkerhetspolitiken, inte enbart på Finlands intressen.

Dessutom föreslås det att 2 mom. ändras så att det till momentet fogas *en ny 9 punkt* enligt vilken en förutsättning för beviljande av tillstånd till rymdverksamhet är att om rymdverksamheten omfattar satellitbaserad fjärranalys, ska verksamhetsutövaren iakttä bestämmelserna i 2 a kap. i denna lag. Den föreslagna bestämmelsen ska gälla situationer där den aktör som opererar ett rymdföremål (utövaren av rymdverksamhet) är densamma som den aktör som opererar ett instrument för fjärranalys som finns i rymdföremålet (fjärranalysaktören). De i nuläget kända finska aktörer som bedriver satellitbaserad fjärranalys är utövare av rymdverksamhet som bedriver satellitbaserad fjärranalysverksamhet på en egen satellitplattform. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är å ena sidan att säkerställa att rymdverksamhet och satellitbaserad fjärranalys som bedrivs som en del av verksamheten utgör en godtagbar helhet med tanke på den nationella säkerheten samt utrikes- och säkerhetspolitiken och å andra sidan att minska den administrativa börda som lagändringen medför för företagen. Den föreslagna bestämmelsen möjliggör för sin del att aktörer av det slag som nämns ovan på en gång kan ansöka om tillstånd både för rymdverksamhet och för satellitbaserad fjärranalys.

2 a kap. **Satellitbaserad fjärranalys.**

Det föreslås att det till lagen om rymdverksamhet fogas ett nytt 2 a kap. med bestämmelser om satellitbaserad fjärranalys. Ett separat kapitel om satellitbaserad fjärranalys avskiljer satellitbaserad fjärranalys som ett eget delområde i anslutning till rymdverksamhet och delområdets fokus ligger framför allt på riskerna i anslutning till data, inte på riskerna i anslutning till rymdföremål på det sätt som avses i FN:s rymdöverenskommelser. I kapitlet föreskrivs det om tillståndsplikt för satellitbaserad fjärranalys och förutsättningar för beviljande av tillstånd (11 a §), om myndigheternas anmälningsskyldighet som gäller satellitbaserad fjärranalys (11 b §), om säkerhetskrav för satellitbaserad fjärranalys (11 c §) och om utlämnande av data (11 d §).

11 a §. Tillståndsplikt för satellitbaserad fjärranalys och förutsättningar för beviljande av tillstånd. Enligt 1 mom. får satellitbaserad fjärranalys bedrivas endast av en aktör som arbets- och näringsministeriet på förhand har beviljat tillstånd att bedriva verksamheten. Ett tillstånd att bedriva satellitbaserad fjärranalys är således aktörsspecifikt och kan alltså inte överföras till en annan aktör. Arbets- och näringsministeriet kan bevilja tillstånd tills vidare eller för viss tid. Ett tillstånd till satellitbaserad fjärranalys får förenas med sådana villkor som behövs med tanke på verksamhetens säkerhet och övervakningen av verksamheten. Här innebär säkerhet speciellt omständigheter som gäller informationssäkerheten samt i och med den nationella säkerheten eller utrikes- och säkerhetspolitiken också iakttagelser som är av betydelse för den internationella säkerheten. Däremot gäller utrustningens tekniska säkerhet snarare ansvaren för rymdföremål och utgör således en del av helheten tryggt bedrivande av rymdverksamhet. Syftet med tillståndsplikten för satellitbaserad fjärranalys och tillståndsvillkoren är att hantera framför allt riskerna i anslutning till data.

I 2 mom. föreskrivs det om förutsättningarna för beviljande av tillstånd. Enligt 1 punkten i momentet ska fjärranalysaktören vara tillförlitlig och ha tillräcklig sakkunskap och förmåga att genomföra de åtgärder som behövs för att skydda de anordningar eller den utrustning som används vid satellitbaserad fjärranalys samt data från obehörig åtkomst samt att förhindra användning av dem i strid med denna lag.

Närmare bestämmelser om bedömning av tillförlitligheten ska finnas i den 17 a § som föreslås i denna proposition. I fråga om tillförlitligheten hos en aktör som bedriver satellitbaserad fjärranalys ska det bedömas om det på grund av aktörens tidigare verksamhet eller verksamhet under tillståndsprövningen finns skäl att tvivla på aktörens förmåga att på ett lagenligt sätt bedriva satellitbaserad fjärranalys samt att fullgöra alla skyldigheter i anslutning till verksamheten, inklusive de anmälningsskyldigheter och uppgiftsskyldigheter som verksamheten är förenad med. Av betydelse är alltså å ena sidan aktörens trovärdighet och tillförlitlighet med tanke på dennes sakkunskap och tekniska förutsättningar och å andra sidan aktörens ärlighet och tillförlitlighet när det gäller att iakttä lagen med beaktande av de nationella och internationella riskerna i anslutning till den verksamhet som aktören bedriver.

I lagen föreskrivs det också om att fjärranalysaktören i tillståndsansökan ska lämna en för tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig utredning om att de förutsättningar som anges i lagen uppfylls. Tillstånds- och övervakningsprocesserna kräver samarbete mellan myndigheten och den som ansöker om tillstånd eller fjärranalysaktören, och vid bedömningen av en aktörs tillförlitlighet beaktas bland annat att de uppgifter aktören lämnat är korrekta samt hur aktören har skött andra eventuella tillståndsärenden i anslutning till verksamheten eller andra ärenden hos myndigheterna. I de situationer där en fjärranalysaktör är bekant för

arbets- och näringsministeriet sedan tidigare genom tillstånds- och övervakningsprocesserna enligt lagen om rymdverksamhet, kan ministeriet betrakta ändamålsenligt fullgjorda skyldigheter enligt lagen om rymdverksamhet som bevis på aktörens tillförlitlighet. Däremot kan till exempel tillstånd som återkallats med stöd av lagen om rymdverksamhet av orsaker som beror på verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören tala mot aktörens tillförlitlighet.

Vid bedömningen av tillförlitligheten kan som hjälp användas de register som förs av myndigheterna samt uppgifter eller utlåtanden som i övrigt fås från andra myndigheter med stöd av myndighetens rätt att få information. Tillförlitligheten hos en person som bedriver satellitbaserad fjärranalys eller hos personer som utövar bestämmande inflytande i organisationen kan vid behov bedömas också med hjälp av straffregisteruppgifter eller utredningar eller utlåtanden som begärs av säkerhetsmyndigheterna, vilket också en internationell jämförelse visar exempel på. Av tillståndspliktiga aktörer enligt Tysklands lag om satellitbaserad fjärranalys (*Satellitendatensicherheitsgesetz – SatDSiG*, som trädde i kraft 2007) förutsätts det att personer som har tillträde till de anordningar och lokaler som används i verksamheten genomgår en begränsad säkerhetsutredning. Enligt Japans lag om satellitbaserad fjärranalys (*Act on Ensuring Appropriate Handling of Satellite Remote Sensing Data; Act No. 77 of November 16, 2016*) kan tillstånd till användning av sådana instrument för fjärranalys som finns ombord på en satellit inte beviljas till exempel en person som har brutit mot lagen i fråga eller mot annan lagstiftning i Japan vad gäller ett beteende som är ägnat att äventyra internationell fred och säkerhet, samt som dömts till straff för detta och det har förflutit mindre än fem år sedan straffet avtjänades. Enligt Japans lag om satellitbaserad fjärranalys kan tillstånd inte heller beviljas en person vars tillstånd eller certifiering som beviljats med stöd av lagen i fråga har återkallats och det är mindre än tre år sedan återkallandet. Likaså förbjuder lagen att tillstånd beviljas en person som har blivit föremål för tvångsmedel eller påföljder enligt lagstiftningen om bekämpande av terrorism och dylikt eller som har klassificerats som en internationell terrorist.

Enligt 4 a § 1 mom. 2 punkten i straffregisterlagen (770/1993) lämnas ur straffregistret uppgifter om personer ut till finska myndigheter i ärenden som gäller sådana tillstånd eller godkännanden av myndighet som är beroende av personens tillförlitlighet. Om det råder osäkerhet om huruvida en fjärranalysaktör är tillförlitlig, kan uppgifter om sökanden begäras också med stöd av straffregisterlagen. Till denna del har sådana uppgifter om sökandens ärlighet och tillförlitlighet betydelse som anknyter till sökandens lämplighet att bedriva satellitbaserad fjärranalys och att fullgöra de skyldigheter som hänför sig till verksamheten.

När det gäller tillförlitlighet är det fråga om en helhetsbedömning där tillståndsmyndigheten kan höra de myndigheter som ansvarar för den nationella säkerheten och utrikes- och säkerhetspolitiken. Om tillståndsmyndigheten hyser misstanke om huruvida informationen om fjärranalysaktören är riktig eller dennes tillförlitlighet i övrigt, kan myndigheten särskilt begära utlåtande också av säkerhetsmyndigheterna som utifrån sin underrättelseinformation kan bedöma trovärdigheten hos den information som lämnats och sökandens tillförlitlighet samt utifrån detta ge ett utlåtande.

I 11 a § 2 mom. 1 punkten krävs det dessutom tillräcklig sakkunskap och förmåga att genomföra de åtgärder som behövs för att skydda de anordningar eller den utrustning som används vid satellitbaserad fjärranalys samt data som samlats in och lagrats med dem, och detta ska bedömas i förhållande till de säkerhetskrav som anges i 11 c §. Fjärranalysaktören ska ha lämplig yrkesskicklighet och verksamhetsförutsättningar för att sörja för informationssäkerheten hos de anordningar och system som används i verksamheten samt för en ändamålsenlig behandling av data. Av betydelse med tanke på bedömningen är förutom fjärranalysaktörens kunnande även dennes tekniska och ekonomiska förutsättningar att vidta behövliga skyddsåtgärder och riskhanteringsförfaranden. Fjärranalysaktörens sakkunskap och förmåga ska också bedömas med tanke på dennes förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll.

I 2 mom. 2 punkten förutsätts det att fjärranalysaktören har lämnat arbets- och näringsministeriet en utredning om att de säkerhetskrav som anges i 11 c § uppfylls. I tillståndsansökan ska det lämnas en utredning om hur man har sört för riskhanteringen i fråga om satellitbaserad fjärranalys och de anordningar, den utrustning och de lokaler som används vid analysen samt databehandlingen och hur en tillräcklig riskhantering säkerställs under hela verksamhetstiden.

Enligt 2 mom. 3 punkten är en förutsättning för beviljande av tillstånd att fjärranalysaktören har lämnat arbets- och näringsministeriet en utredning om de tekniska egenskaperna hos de anordningar eller den utrustning som används vid satellitbaserad fjärranalys, inbegripet deras upplösningsförmåga, positionsnoggrannhet, tidupplösning, frekvensband och kvalitet, samt uppgifter om var verksamhetens driftcentral finns och om de markstationer som använts i verksamheten. Detta har betydelse bland annat med tanke på lagens tillämpningsområde och befogenhetsfrågor. I fråga om tekniska uppgifter är det värt att notera att vilken som helst satellitbaserad fjärranalys inte omfattas av lagens tillämpningsområde, utan endast sådan verksamhet där de anordningar eller den utrustning som används har sådan prestanda att data som de tar fram kan ha skadliga

effekter med tanke på den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Bestämmelser om dessa gränsvärden ska utfärdas särskilt genom förordning av arbets- och näringsministeriet och gränsvärdena gäller till exempel anordningarnas eller utrustningens upplösningsförmåga, positionsnoggrannhet, frekvensband och kvalitet samt tidupplösning. Det bör dock beaktas att om utrustningen kan modifieras eller data kan vidarebearbetas i ett senare skede, hör verksamheten till lagens tillämpningsområde även om den till en början eller hela tiden inte bedrivs med en kapacitet som överskrider de föreskrivna tröskelvärdena. Man kan bli tvungen att ansöka om tillstånd till satellitbaserad fjärranalys också medan verksamheten redan pågår.

De tekniska egenskaperna kan också inverka på behovet av att förena tillståndet med villkor som behövs med tanke på verksamhetens säkerhet och övervakningen av verksamheten. Material som har den största upplösningsnoggrannheten och som kan levereras med liten fördröjning, är förenat med de största säkerhetsriskerna, vilket kan beaktas i tillståndsvillkoren. På samma sätt är sådan verksamhet dock förenad med betydande affärs- och konkurrensintressen, och därför bör balansen mellan dessa och säkerhetsintressena beaktas också när tillståndsvillkoren fastställs.

Enligt 2 mom. *4 punkten* förutsätts det för att tillstånd ska beviljas att fjärranalysaktören har lämnat ministeriet en utredning om syftet med satellitbaserad fjärranalys samt om användningsändamålet med data och dess målgrupper. I tillståndsansökan ska det lämnas en utredning om de grunder och principer enligt vilka man väljer till exempel vad som fotograferas och när samt med vilka intervaller data förmedlas till markstationerna och vad som påverkar valet av en markstations läge. I ansökan ska det också redas ut huruvida verksamheten i första hand bedrivs i kommersiellt syfte eller för forskningsverksamhet samt till hurdana kund- eller användargrupper och till hurdana användningsändamål eller behov data ska riktas.

Det förutsätts enligt 2 mom. *5 punkten* för att tillstånd ska beviljas att fjärranalysaktören har lämnat ministeriet en utredning om de förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll som aktören tillämpar. Fjärranalysaktören ska identifiera sina kunder när ett kundförhållande etableras eller när en kund som inte är känd sedan tidigare fyller i en sporadisk eller enskild begäran om data. Med identifiering av kunder avses förfaranden för att utifrån de uppgifter som en kund eller den som ämnar bli kund lämnat utreda fysiska eller juridiska personers identitet. Vid bedömningen av de förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll som fjärranalysaktören tillämpar kan beaktas dennes möjlighet att verifiera någons identitet, vilket avser att riktigheten hos de personuppgifter som fås i samband med identifieringen säkerställs från en tillförlitlig och oberoende källa. Verifieringen av en juridisk persons identitet baserar sig på ett aktuellt handelsregisterutdrag eller något annat sådant motsvarande registerutdrag från en myndighets register som klarlägger den juridiska personens existens och rättsliga handlingsförmåga samt medlemmarna i dess styrelse eller något annat beslutande organ. I fråga om de uppgifter som gäller kundkontroll ska det av fjärranalysaktören kunna krävas åtminstone uppgifter om kundens verksamhet, till exempel om en juridisk persons bransch och affärsverksamhet samt om grunderna för användning av fjärranalysaktörens tjänster och data.

I 2 mom. *6 punkten* förutsätts det att andra rymdföremål fotograferas endast med skriftligt samtycke av ägaren till rymdföremålet i fråga och samtyckena till fotograferingen arkiveras på ett tillförlitligt sätt. Om objekt som finns i rymden kan beskrivas med stor noggrannhet, ska ägarna till andra rymdföremål själva kunna fastställa om bildmaterial som gäller deras rymdföremål kan vara känsligt på så sätt att fotografering av rymdföremålen kan störa ägarnas frihet att undersöka och utnyttja rymden i enlighet med internationella överenskommelser. De samtycken som erhållits ska också arkiveras på ett säkert och tillförlitligt sätt så att det i efterhand kan påvisas att det bildmaterial som gäller ett rymdföremål existerar på basis av samtycket.

Enligt 2 mom. *7 punkten* förutsätts det att den satellitbaserade fjärranalysen inte strider mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Vid satellitbaserad fjärranalys ska internationella förpliktelser som är bindande för Finland beaktas. Överensstämmelsen med nationella säkerhetsintressen, internationella förpliktelser och utrikespolitiska intressen ska bedömas från fall till fall separat för varje sökande och ansökan utifrån den aktuella situationen. Av de behöriga myndigheterna, särskilt utrikesministeriet, försvarsministeriet och inrikesministeriet ska det vid behov begäras ett utlåtande som stöd för bedömningen.

I 2 mom. *8 punkten* förutsätts det att fjärranalysaktören iakttar Internationella teleunionens (ITU) gällande regler. Ett i tillräcklig omfattning genomgått internationellt ITU-samordningsförfarande är en förutsättning för att radiotillstånd ska beviljas av Transport- och kommunikationsverket. Förfarandet med radiotillstånd är separat från tillståndsförfarandena enligt lagen om rymdverksamhet. Det är dock viktigt att samarbeta vid dessa parallella tillståndsförfaranden för att undvika motstridigheter och onödiga överlappningar mellan radiotillståndet och det tillstånd som avses i lagförslaget. Informationsutbytet mellan arbets- och näringsministeriet och Transport- och kommunikationsverket och remissförfarandena spelar en väsentlig roll för att utreda det tillståndsvillkor som föreslås här.

Enligt 3 mom. ska fjärranalysaktören i tillståndsansökan lämna en för tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig utredning om att de förutsättningar som anges i 2 mom. uppfylls samt om fjärranalysaktörens ägarförhållanden, om denne är en juridisk person. Ägarförhållandena kan vara viktiga särskilt när betydelsen av tillförlitligheten hos personer som har bestämmande inflytande bedöms med tanke på vilka risker för den nationella säkerheten eller utrikes- och säkerhetspolitiken verksamheten medför. Arbets- och näringsministeriet kan begära sådana uppgifter som behövs med tanke på behandlingen av ärendet ända tills det kan anses att de uppgifter som lämnats i ansökan är tillräckliga för att beslut ska kunna fattas.

I 4 mom. fastställs det att om satellitbaserad fjärranalys ingår i rymdverksamhet där verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören är samma person, kan denne ansöka om tillstånd för satellitbaserad fjärranalys samtidigt med det tillstånd som ska sökas för rymdverksamhet. I dessa situationer kan arbets- och näringsministeriet meddela ett gemensamt tillståndsbeslut som gäller bedrivande av rymdverksamhet och satellitbaserad fjärranalys. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att minska den administrativa börda som lagändringen medför för företagen samt mängden av och överlappningarna i myndighetsarbetet genom att möjliggöra att aktörer av det slag som nämns ovan på en gång kan ansöka om tillstånd både för rymdverksamhet och för satellitbaserad fjärranalys.

I 5 mom. föreslås det ett bemyndigande att utfärda förordning med stöd av vilket närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd och om de uppgifter och handlingar som ska ingå i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 b §. Myndigheternas anmälningsplikt som gäller satellitbaserad fjärranalys. Enligt 1 mom. är finska myndigheter som bedriver satellitbaserad fjärranalys skyldiga att informera arbets- och näringsministeriet om sin satellitbaserade fjärranalys och om eventuella förändringar i verksamheten. Myndigheterna ska enligt 1 mom. också informera arbets- och näringsministeriet om verksamheten överförs till en annan myndighet.

I 2 mom. föreslås det ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om lämnande av den information som avses i 1 mom. och om de uppgifter och handlingar som ska lämnas får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 c §. Säkerhetskrav för satellitbaserad fjärranalys. Enligt 1 mom. ska en fjärranalysaktör sörja för riskhanteringen i fråga om satellitbaserad fjärranalys och de anordningar eller den utrustning och de lokaler som används vid analysen samt riskhanteringen i fråga om behandlingen av data. I momentet föreskrivs det om de säkerhetskrav som satellitbaserad fjärranalys och fjärranalysaktören ska uppfylla.

I 1 punkten i momentet förutsätts det att mottagningen och behandlingen av data är informationssäker och de system och anordningar som används i verksamheten är tillräckligt skyddade mot yttre störningar och hot mot informationssäkerheten.

Enligt 2 punkten i momentet ska de kränkningar av och hot mot informationssäkerheten som riktas mot de system och anordningar som används i verksamheten kunna upptäckas.

Det fastställs i 3 punkten i momentet att säkerhetskravet är att utomstående aktörer inte ska ha obehörig åtkomst till anordningar och lokaler som används vid satellitbaserad fjärranalys eller till data som tas fram i verksamheten. Till denna del har det också betydelse hur fjärranalysaktören administrerar vilka uppgifter som ges till kunden och vilka uppgifter kunden har tillgång till.

Enligt 4 punkten i momentet ska en fjärranalysaktör tillämpa förfaranden för identifiering av kunder och kundkontroll med hjälp av vilka det med tillräcklig säkerhet kan fastställas till vem och för vilket ändamål data lämnas ut.

Det förutsätts i 5 punkten i momentet att de vid satellitbaserad fjärranalys använda anordningarnas prestanda, användbarhet, kvalitet och funktionssäkerhet samt datas kvalitet och integritet ska kunna följas upp och fel och störningar som i avsevärd grad stör anordningarnas funktion ska kunna upptäckas.

I 2 mom. föreslås det ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om säkert bedrivande av satellitbaserad fjärranalysverksamhet samt om minimikraven på anordningar och funktioner som påverkar säkerheten och på personalens kompetens och erfarenhet får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 d §. Utlämnande av data. Enligt 1 mom. får data lämnas ut endast till kunder som fjärranalysaktören identifierat och utfört kundkontroll på. Om fjärranalysaktören inte kan vidta tillräckliga åtgärder för kundkontroll, får data inte lämnas ut till kunden i fråga. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att data inte

lämnas ut för syften som strider mot den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitik eller hamnar i händerna på oönskade aktörer. Sådana är bland annat de aktörer som anges i det föreslagna 2 mom.

Enligt 2 mom. är det förbjudet att lämna ut data för militärt bruk till ett land som är föremål för EU:s eller FN:s vapenembargo eller för någon annan användning som strider mot EU:s eller FN:s sanktioner.

Fjärranalysaktören ska enligt 3 mom. utan dröjsmål informera arbets- och näringsministeriet om den har skäl att misstänka att den har lämnat ut data till en oönskad aktör eller för ändamål som fjärranalysaktören misstänker äventyrar den nationella säkerheten eller fullgörandet av Finlands internationella förpliktelser eller strider mot Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Detsamma gäller situationer där fjärranalysaktören upptäcker att en obehörig person har fått tillgång till data. Skyldigheten att informera gör det möjligt för myndigheterna att vidta behövliga åtgärder för att förhindra eventuella olägenheter. De myndigheter som ansvarar för den nationella säkerheten kan i sin beredskap beakta att uppgifter som är av betydelse för dem avslöjas eller hamnar i fel händer. Med tanke på utrikes- och säkerhetspolitiken kan det vara behövligt att meddela dataleakage till en sådan stat för vars del data eller den aktör som fått tillgång till data kan vara av betydelse.

Under de undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) eller i situationer som motsvarar dem ska fjärranalysaktören enligt 4 mom. vid utlämnandet av data trygga företräde för behöriga finska myndigheter, när dessa anser att det behövs för att skydda den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska intressen. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa beredskapen för och funktionen under undantagsförhållanden eller vid andra störningar under normala förhållanden, där den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska intressen har äventyrats. I sådana situationer är utlämnande av data med företräde för den finska myndighet som saken gäller en del av säkerställandet av den övergripande säkerheten, där samhällets vitala funktioner sköts som ett samarbete mellan myndigheterna, näringslivet och medborgarna. Med tanke på den föreslagna bestämmelsen om företräde är i synnerhet försvarsministeriet, utrikesministeriet och inrikesministeriet viktiga myndigheter. Det företräde som ska tryggas myndigheten innebär att den berörda myndighetens databegäran fylls utan dröjsmål och att den ges företräde framför alla andra kunder. För utlämnandet av data ska det betalas normal ersättning.

I 5 mom. föreslås det ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om den satellitbaserade fjärranalysverksamhetens kunder och om begränsningar av användningen av data får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

12 §. Uppgiftsskyldighet. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket fjärranalysaktören är skyldig att utan dröjsmål lämna arbets- och näringsministeriet uppgifter om förändringar som kan inverka på de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 11 a § 2 mom. eller tillståndsvillkoren. En fjärranalysaktör ska också utan dröjsmål informera om att satellitbaserad fjärranalys avslutas. De förändringar som det ska lämnas uppgifter om enligt paragrafen är alla förändringar som kan inverka på förutsättningarna för beviljande av tillstånd eller tillståndsvillkoren, störningssituationer som gäller verksamheten, inklusive förlorad kontakt, samt förändringar avseende de ansvariga personerna för verksamheten samt företagets ägarförhållanden. Förändringar i ägarskapet kan inverka på Finlands utrikespolitiska intressen eller säkerhetsintressen.

13 §. Ändring och återkallelse av tillstånd. Det föreslås att paragrafen ändras så att den också gäller satellitbaserad fjärranalys. För att säkerställa att lagen iakttas är det skäl att föreskriva att tillståndet till bedrivande av satellitbaserad fjärranalys ändras och återkallas i de situationer där förutsättningarna för beviljande av tillstånd inte uppfylls eller tillståndsvillkoren inte har iakttagits eller om det är nödvändigt att ändra eller återkalla tillstånd på grund av Finlands internationella utfästelser eller avtalsförpliktelser.

Enligt det föreslagna 13 § 1 mom. får arbets- och näringsministeriet ändra eller återkalla ett tillstånd till bedrivande av rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys, om 1) det i tillståndsansökan eller dess bilagor har getts felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har påverkat tillståndsprövningen, 2) verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören inte längre uppfyller de väsentliga förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 5 § 2 mom. eller 11 a § 2 mom., 3) verksamhetsutövaren eller fjärranalysaktören på ett väsentligt sätt har försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning enligt denna lag eller mot tillståndsvillkoren, eller 4) det är nödvändigt att ändra eller återkalla tillståndet på grund av Finlands internationella utfästelser eller förpliktelser.

Grunderna för att ändra eller återkalla ett tillstånd ska bedömas från fall till fall. I första hand ska strävan vara att ändra tillståndet så att det överensstämmer med den nya situationen. Om de väsentliga förutsättningarna för ett tillstånd inte uppfylls, kan tillståndet ändras till exempel genom att kräva att fjärranalysaktören ska uppfylla

ytterligare krav eller genom att kräva ytterligare utredning, till exempel i fråga om säkerhetskraven eller riskhanteringsförfarandena eller förfarandena för identifiering av kunder och kundkontroll. Det kan bli nödvändigt att ändra ett tillstånd eller så kan det återkallas också om det radiotillstånd som beviljats av Transport- och kommunikationsverket ändras eller återkallas.

Tillståndet kan återkallas om väsentliga tillståndsvillkor inte har iakttagits eller om verksamhetsutövaren har lämnat sådana felaktiga eller bristfälliga uppgifter i tillståndsansökan som väsentligt har inverkat på tillståndsprövningen. Tillståndet kan också återkallas om förutsättningarna för beviljande av tillstånd inte längre uppfylls och verksamheten inte heller från början skulle ha beviljats tillstånd eftersom dessa förutsättningar inte uppfylls. Tillståndet kan återkallas bara om förseelserna eller försummelserna är väsentliga och verksamhetsutövaren inte rättar till sin verksamhet inom den tidsfrist som satts ut av ministeriet.

Processen för att ändra eller återkalla ett tillstånd kan ta tid på grund av att förutsättningarna för tillstånd måste redas ut på nytt, medan säkerhetsintressena i anslutning till satellitbaserad fjärranalys däremot kan kräva ett snabbare agerande. Det föreslås därför att det i 2 mom. tas in en bestämmelse med stöd av vilken satellitbaserad fjärranalys dock ska avbrytas på förordnande av arbets- och näringsministeriet, om det är nödvändigt för att skydda den nationella säkerheten eller Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska intressen eller för att Finlands internationella förpliktelser ska kunna fullgöras. Det är fråga om ett sådant av ministeriet meddelat interimistiskt förordnande om att satellitbaserad fjärranalys ska avbrytas omedelbart som kan leda till ett beslut som ministeriet meddelar separat eller till ändring eller återkallelse av tillståndet.

14 §. Övervakning. Det föreslås att paragrafen ändras så att den också gäller satellitbaserad fjärranalys. Enligt förslaget ska det i 3 mom. föreskrivas om att fjärranalysaktören årligen ska lämna arbets- och näringsministeriet en rapport över sin satellitbaserade fjärranalys och dess kunder. I rapporten ska verksamheten beskrivas allmänt liksom ändringar och störningar som gäller verksamheten. Rapporten ska också innehålla planer för att fortsätta, ändra eller avsluta verksamheten. Dessutom ska fjärranalysaktören i rapporten inkludera en utredning av de faktiska kundrelationerna och situationer där fjärranalysaktören har vägrat att ingå en kundrelation eller att lämna ut data.

I 3 mom. fastställs det också att om satellitbaserad fjärranalys ingår i rymdverksamhet där verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören är samma person, kan denne inkludera årsrapporten över satellitbaserad fjärranalys i årsrapporten över rymdverksamhet. Syftet med bestämmelsen är att minska den administrativa börda som lagändringen medför för företagen samt mängden av och överlappningarna i myndighetsarbetet.

Enligt det föreslagna 4 mom. har ministeriet rätt att av verksamhetsutövaren och fjärranalysaktören få även andra uppgifter som det behöver för övervakningen. Uppgiftsskyldigheten är en viktig förutsättning för att ministeriet ska kunna övervaka verksamheten effektivt. De uppgifter som begärs ska i sak hänföra sig till övervakningen.

I 5 mom. föreslås det ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om innehållet i den rapport som avses i 2 och 3 mom. och om de uppgifter som behövs för övervakningen får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

15 §. Inspektionsrätt. Det föreslås att paragrafen ändras så att den också gäller satellitbaserad fjärranalys. Dessutom ska 1 mom. preciseras så att arbets- och näringsministeriet har rätt att utöver en oberoende sakkunnig även anlita en annan myndighet för inspektionen.

Enligt det gällande 2 mom. får inspektion inte förrättas i utrymmen som används för boende av permanent natur. Det föreslås att 2 mom. ändras så att i utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion förrättas endast om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det i fallet i fråga finns grundad och specificerad anledning att misstänka att det har skett eller kommer att ske en sådan överträdelse av bestämmelserna i denna lag att påföljden kan vara en administrativ påföljdsavgift eller ett straff enligt strafflagen (39/1889). Ändringsbehovet påverkas av att rymdverksamhet och satellitbaserad fjärranalys kan bedrivas också i utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur i och med att styrning av verksamheten (sändning av signaler till rymdföremål) samt mottagning av data är möjligt med anordningar och utrustning som också kan placeras på hemfastigheter och i bostadslägenheter.

17 §. Utlåtanden. Det föreslås att paragrafen ändras så att den också gäller satellitbaserad fjärranalys. Avsikten är att arbets- och näringsministeriet även när det utför tillstånds- och övervakningsuppgifter som gäller satellitbaserad fjärranalys ska kunna begära behövliga utlåtanden av andra myndigheter och av oberoende sakkunniga som företräder särskild sakkunskap.

17 a §. Bedömning av tillförlitlighet. Det föreslås att det till lagen fogas en ny paragraf om bedömning av tillförlitlighet som gäller det krav på att en person ska vara tillförlitlig som utgör en förutsättning för beviljande av både tillstånd till rymdverksamhet och tillstånd till satellitbaserad fjärranalys. Syftet med bestämmelsen är att klargöra vad som avses med tillförlitlighet i lagen och vilka omständigheter som ska beaktas vid tillståndsprovningen till denna del.

Enligt *1 mom.* ska en utövare av rymdverksamhet och en fjärranalysaktör vara pålitliga. Om denne är en juridisk person, gäller kravet på tillförlitlighet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, ledamöter och ersättare i styrelsen, ledamöter och ersättare i förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och andra som hör till den högsta ledningen. Kravet på tillförlitlighet gäller också ägare till rymdföremål samt de ägare till juridiska personer som bedriver rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys som har en ägarandel på minst 10 procent eller rösträtt i företaget.

Enligt *2 mom. 1 punkten* anses en person inte vara tillförlitlig, om han eller hon under fem år före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under tre år före bedömningen har dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig att bedriva rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys. Det finns grundad anledning att misstänka att tillförlitlighetskravet inte uppfylls, om personen har en lagakraftvunnen dom under de föregående fem åren till exempel för ett högförräderibrott enligt 13 kap. i strafflagen eller ett terroristbrott enligt 34 a § i den lagen. En lagakraftvunnen dom för registeranteckningsbrott enligt 16 kap. 7 § i strafflagen eller för ingivande av osant intyg till myndighet enligt 16 kap. 8 § i den lagen, vilka redan nu nämns i lagen om rymdverksamhet, ger skäl att misstänka tillförlitligheten hos de uppgifter som aktören lämnat samt aktörens förmåga att fullgöra sina tillstånds-, anmälnings- och uppgiftsskyldigheter. Detsamma gäller en lagakraftvunnen dom för en rymdverksamhetsförseelse enligt 21 § i lagen om rymdverksamhet samt för en i denna proposition föreslagen förseelse mot bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys under de fem år som föregår bedömningen.

Enligt *2 punkten* betraktas som tillförlitlig inte den som i övrigt genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva rymdverksamhet eller satellitbaserad fjärranalys.

Enligt *3 punkten* utgör även näringsförbud som gäller fjärranalysaktören och som har förts in i myndighetsregister eller kreditupplysningsregister ett hinder för att kravet på tillförlitlighet ska uppfyllas.

Enligt *4 punkten* betraktas som tillförlitlig inte en person som är försatt i konkurs eller som enligt utmätning eller någon annan utredning är oförmögen att svara för sina skulder.

Enligt *5 punkten* förutsätter tillförlitlighet också att en persons handlingsbehörighet inte har begränsats.

I paragrafens *3 mom.* preciseras det att den tidsfrist som avses i *2 mom. 1 punkten* ska räknas från det att domen har vunnit laga kraft till den tidpunkt då ansökan togs emot. Om domen inte har vunnit laga kraft, kan den dömda dock fortsätta utöva den beslutanderätt som ingår i hans eller hennes ägarandel, om detta ska anses vara uppenbart motiverat utifrån en helhetsbedömning av den dömdes tidigare verksamhet, de omständigheter som ledde till domen och andra omständigheter som inverkar på ärendet.

18 §. Myndighetens rätt att få information. Det föreslås att paragrafen ändras så att arbets- och näringsministeriet trots sekretessbestämmelserna har rätt att av andra myndigheter även få sådana uppgifter om omständigheter som berör fjärranalysaktören som är nödvändiga för att ministeriet ska kunna sköta sina uppdrag.

19 §. Vite. Det föreslås att paragrafen ändras så att den också gäller satellitbaserad fjärranalys. Avsikten är att även ålägganden som gäller ändring eller återkallelse av tillstånd till satellitbaserad fjärranalys ska kunna förenas med vite. Detsamma gäller interimistiska ålägganden om avbrytande av satellitbaserad fjärranalys.

21 §. Straffbestämmelser. Det föreslås att det i paragrafen föreskrivs om förseelse mot bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys, vilket gör det möjligt att döma ut straff för förseelser mot vissa bestämmelser i lagen. En förutsättning för att straff ska kunna dömas ut är att förseelsen är uppsåtlig eller beror på grov oaktsamhet. Straffbestämmelsen grundar sig på att satellitbaserad fjärranalys kan vara förenad med betydande risker som gäller den nationella säkerheten och utrikes- och säkerhetspolitiken, vilket innebär att det för att säkerställa att verksamheten är säker är skäl att uppmuntra fjärranalysaktörerna att iaktta bestämmelserna i lagen så noggrant som möjligt.

Dessutom ska orden ”i rymdverksamhet” fogas till början av 21 § *1 mom. 3 punkten* för att göra lagen tydligare. Därmed gör ordalydelsen i bestämmelsen det tydligt att punkten hänvisar till rymdverksamhetsförseelse och inte till förseelse mot bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys. Till sitt innehåll ändras 3 punkten inte.

Enligt både den gällande bestämmelsen och den bestämmelse som föreslås i denna proposition ska den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i rymdverksamhet försummar den skyldighet att teckna försäkring som avses i 8 § eller den uppgiftsskyldighet som avses i 12 § eller 14 § 2 mom., om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag för rymdverksamhetsförseelse dömas till böter.

Det föreslås att det till 1 mom. fogas *en ny 4 punkt*, enligt vilken den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bedriver satellitbaserad fjärranalys utan tillstånd enligt 11 a § ska dömas till böter för förseelse mot bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys. Tillstånd till satellitbaserad fjärranalys ska föreligga innan verksamheten inleds. Tillståndsplikten anses vara av avgörande betydelse när det säkerställs att satellitbaserad fjärranalys bedrivs i linje med den nationella säkerheten, Finlands internationella förpliktelser och Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. För att accentuera vikten av att just detta krav iakttas och för att fjärranalysaktören så effektivt som möjligt ska motiveras att skaffa tillstånd på förhand, anses det nödvändigt att föreskriva om befogenheterna att bestraffa fjärranalysaktörer som bryter mot bestämmelsen.

Det föreslås att till 1 mom. fogas *en ny 5 punkt* enligt vilken fjärranalysaktören kan straffas också om den inte i enlighet med det föreslagna 11 d § 2 mom. utan dröjsmål informerar arbets- och näringsministeriet om den har skäl att misstänka att den har lämnat ut data till en oönskad aktör eller för ändamål som fjärranalysaktören misstänker äventyrar de nationella säkerhetsintressena eller fullgörandet av Finlands internationella förpliktelser eller strider mot Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Anmälningsskyldigheten gäller också situationer där fjärranalysaktörer upptäcker att en obehörig person har fått tillgång till data. Också försummelse av denna anmälningsskyldighet ska vara straffbar som förseelse mot bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys. Detsamma gäller också om fjärranalysaktören försummar den uppgiftsskyldighet som avses i 12 § eller 14 § 3 mom. Många av de uppgifter som ska lämnas kan vara av betydelse med tanke på både tillståndet och säkerheten i och övervakningen av verksamheten, och därför är det behövligt att iakttagandet av fjärranalysaktörens skyldigheter förenas med straffbestämmelser.

För förseelse mot bestämmelserna om satellitbaserad fjärranalys ska böter kunna dömas ut förutsatt att inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.